

Emisní plán českých poštovních známek 2011

Issue Plan
of Czech
Postage
Stamps
2011

Česká pošta

Emisní plán českých poštovních známek 2011

1. Kašpar Maria ze Šternberka (1761–1838)
2. Sčítání lidu
3. Tradice české známkové tvorby: Josef Herčík
4. Sv. Anežka Česká (1211–1282)
5. Jiří Melantrich z Aventina (1811–1580)
6. Krásky naší vlasti: Cheb 950 let, Kubistická architektura (Dům u Černé Matky Boží)
7. 20. výročí založení Visegrádské skupiny
8. Rožmberský rok: Petr Vok z Rožmberka, Vilém z Rožmberka
9. Vlasta Burian (1891–1962)
10. 200. výročí zahájení výuky na Pražské konzervatoři
11. Evropa – lesy: Lužní lesy
12. Společné česko-slovenské vydání: Johann Gerstner (1851–1939)
13. Dětem: Zdeněk Smetana – Malá čarodějnice
14. Poprava 27 českých pánů na Staroměstském náměstí
15. 100 let od prvního veřejného letu Jana Kašpara
16. Zvířecí mláďata – křeček polní
17. Mistrovství Evropy ve floristice „Europa Cup“ 2011
18. Mistrovství Evropy ve volejbalu mužů 2011
19. Ochrana přírody: Šumava – biosférická rezervace UNESCO
20. František Alexander Elstner (1902–1974)
21. Umělecká řemesla: historické varhany, Plasy
22. Světový den pošty
23. Český filmový plakát – Něžná, Markéta Lazarová
24. Umělecká díla na známkách Jaroslav Vožniak (1933–2005), Joža Uprka (1861–1940), August Bedřich Piepenhagen (1791–1868)

Issue Plan of Czech postage stamps 2011

1. Kaspar Maria von Sternberg (1761–1838)
2. Census
3. Tradition of Czech stamp design: Josef Herčík
4. St Agnes of Bohemia (1211–1282)
5. Jiří Melantrich of Aventinum (1511–1580)
6. Beauties of our country: Cheb 950 years, Cubist architecture (Black Madonna House Prague)
7. 20 years of the Visegrad Group
8. Year of the Rožmberks: Petr Vok of Rožmberk, Vilém of Rožmberk
9. Vlasta Burian (1891–1962)
10. 200 years of teaching at the Prague Conservatory
11. EUROPA – Forests: Alluvial forests
12. Common Czech-Slovenian issue: Johann Gerstner (1851–1939)
13. For Children: Zdeněk Smetana – The Little Witch
14. Execution of 27 Protestant leaders (21. 6. 1621) on the Old Town Square
15. 100 years since Jan Kašpar's first public flight
16. Young Animals – Cricetus Cricetus
17. European florists – Championship "Europa Cup" 2011
18. 2011 Men's European Volleyball Championships
19. Nature Protection: Šumava – UNESCO Biosphere Reserve
20. František Alexander Elstner (1902–1974)
21. Crafts: Historical organs, Plasy
22. World Post Day
23. Czech film posters – Une femme douce, Markéta Lazarová
24. Works of art on postage stamps Jaroslav Vožniak (1933–2005), Joža Uprka (1861–1940), August Bedřich Piepenhagen (1791–1868)

Kašpar Maria ze Šternberka (1761–1838)

Kaspar Maria von Sternberg (1761–1838)

43 Kč (KOMB) – aršík

Den vydání: 5. 1. 2011

Autor: Oldřich Kulhánek

Rytec: Wolfgang Maurer

Kašpar Maria ze Šternberka se narodil 6. ledna 1761 v Březině. Byl jedním z nejvýznamnějších přírodovědců první poloviny 19. století. Specializoval se zejména na botaniku, geologii a paleontologii. Je považován za jednoho ze zakladatelů paleobotaniky. Shromáždil rozsáhlé a neocenitelné sbírky nerostů, zkamenělin a herbářových položek. Ty se staly základem sbírek Národního muzea v Praze, které Kašpar Maria založil. Narodil se ve starobylém, ale nepřítliš bohatém českém šlechtickém rodě Šternberků jako osmé a poslední dítě a třetí syn Jana ze Šternberka a Anny Josefy, rozené hraběnky Krakovské z Kolovrat. Studoval na pražské univerzitě filosofii a v Římě teologii, kde také přijal nižší církevní svěcení. V roce 1790 se začal zajímat o přírodní vědy, k čemuž ho inspirovalo založení řízenské Botanické společnosti. Přispíval do jí vydávaných *Botanisches Taschenbuch* a v roce 1800 se stal řádným členem společnosti. Začal soukromě studovat botaniku, v níž mu byl prvním učitelem Charles Jeunet Duval. Měl před sebou slibnou církevní kariéru, avšak po neúspěchu diplomatické mise v Paříži, v letech 1804 až 1805, složil církevní funkce. Přijal místo ředitele vědeckých ústavů v Řezně. Zde založil botanickou zahradu, ta však byla v roce 1809 za válečného tažení zničena. Během pobytu ve Francii se seznámil s Alexandrem von Humboldtem a s elitou francouzských paleontologů a botaniků. Z vědeckých výprav, zvláště do bavorských Alp, vytěžil materiál pro latinskou práci *Přehled lomikamenů v obrazech*. Krátce na to zdědil, po starším bratrovi a zaniceném přírodovědci Jáchymovi, panství Radnice v západních Čechách. Při svém sídle zde zřídil opět botanickou zahradu a v nově otevřených uhelných dolech vyhledával zkameněliny pravěkých rostlin. Německy a vzápětí i česky vydal *Pojednání o rostlinopisu v Čechách* a v letech 1820 – 1838 vycházelo společné dílo Kašpara ze Šternberka, Karla Bořivoje Presla a Augustina Cordy – *Pokus o zeměpisně botanické popsaní pravěkého rostlinstva*. Roku 1818 byl Kašpar Maria ze Šternberka zvolen předsedou Společnosti pro založení Českého vlasteneckého muzea, jemuž odkázal svou knihovnu i paleontologickou sbírku.

V roce 1825 byl hrabě Šternberk jedním z klíčových podílníků Pražské železniční společnosti, která v roce 1827 obdržela koncesi pro stavbu Lánské koněspřežky. Zemřel 20. prosince 1838 na svém březinském zámku. Jeho smrtí vymřela leopoldinská větev rodu.

BŘEZINA

5. 1. 2011

CZK 43 (KOMB) - miniature sheet

Date of issue: 5. 1. 2011

Author: Oldřich Kulhánek

Engraver: Wolfgang Maurer

Kaspar Maria von Sternberg (born on January 6th, 1761 at Březina Castle) was one of the leading scientists of the first half of the 19th century, with a special interest in botany, geology and paleontology, and is considered as one of the founders of paleobotany. He is the author of an extensive and precious collection of minerals, fossils and herbs that became the core collection of the National Museum in Prague, founded by Kaspar Maria von Sternberg.

*Kaspar Maria was born the eighth and last child (third son) of Johann von Sternberg and Anna Josefa Krakovská of Kolovraty, into a not wealthy Czech aristocratic family of Sternbergs. A graduate from the Faculty of Arts at Charles University in Prague, he studied theology in Rome and received lower ordination. Inspired by the newly founded Regensburg Botanical Society (1790), he became a keen naturalist, contributor to the Society's *Botanisches Taschenbuch* and one of its ordinary members (1800). His first private botany teacher was Charles Jeunet Duval. After his failure as a church diplomat to Paris (1804-05), he gave up his career in the church and moved to Regensburg to work as director of local scientific institutes. The Regensburg Botanical Garden, set up by Stern-*

berg, was destroyed during a 1809 war campaign. During his French stay, Sternberg was introduced to Alexander von Humboldt and a group of elite French paleontologists and botanists. His book, *A Survey of Saxifrages in Pictures* (published in Latin) was based on materials collected during his scientific trips, especially to the Bavarian Alps. Shortly after the publication, he inherited the West Bohemian Radnice estate from his older brother and devoted scientist Joachim. He set up a botanical garden in Radnice and was a frequent visitor to the newly opened coal mines in the neighborhood where he searched for primordial plant fossils. After his *A Treatise on Botany in Bohemia* (originally published in German and soon after also in Czech), he (together with Karel Bořivoj Presl and Augustin Corda) co-authored the 1820-38 *An Attempt at Geographical and Botanical Description of Primordial Plants*. He also became one of the key shareholders in Prague Railway Company (1825) authorised to build the Prague-Lány Horse-Drawn Railway (1827). Kaspar Maria von Sternberg was elected President of the Society for the Establishment of the Czech National Museum in 1818, and bequeathed his library and paleontological collection to the museum. He died at Březnice Castle on December 20th, 1838 as the last male heir of the Leopoldine branch of the Sternberg family.

2 Sčítání lidu Census

10 Kč (offset)

Den vydání: 5. 1. 2011

Autor: Jan Kolář

Sčítání lidu, domů a bytů se v České republice uskuteční na jaře 2011, konkrétně bude sčítání směřováno k půlnoci z 25. na 26. března. Poprvé v historii budou sčítat všechny země Evropské unie ve stejném roce. Rok 2011 má pro české sčítání přinést řadu novinek. Ty podle ČSÚ vycházejí ze zkušeností z předchozích let i z vývoje informačních technologií. Ve sčítacím formuláři nově přibude například dotaz na registrované partnerství, naopak chybět budou otázky na vybavenost domácností a jejich příjmy a výdaje, z tohoto hlediska je pro ČSÚ důležitá pouze otázka, zda má rodina možnost využívat osobní počítač a připojení k internetu. Novinkou je i možnost vyplnění elektronického sčítacího formuláře na internetu a jeho on-line odeslání prostřednictvím datové schránky. Sčítacími komisariáty budou z 95 procent pracovníci České pošty. Právníkům osobám bude ČSÚ posílat domovní a bytové listy ve většině případů přes datové schránky, v době takzvaného „ostrého sčítání“ bude všem k dispozici telefonní centrum s operátory. Od 6. dubna do 7. května 2010 se usu-

tečnilo zkušební sčítání lidu, pro které bylo vybráno 0,5 % obyvatel. Cílem bylo prověřit všechny potřebné procesy před ostrým sčítáním v příštím roce a statistici například zjistili, že možnost odeslat formulář elektronicky přes internet využilo 6,4 % respondentů. Na podzim roku 2010 proběhlo ve školách po celé republice minisčítání, ve kterém si žáci a studenti mohli vyzkoušet práci se statistickými daty. Sčítání lidu se na našem území provádí pravidelně od roku 1869.

CZK 10 (Offset)

Date of issue: 5. 1. 2011

Author: Jan Kolář

The Czech government has been preparing a national census of population and dwellings in the Czech Republic that is

to be conducted officially at midnight March 25th-26th. Parallel 2011 national censuses are to be taken in all EU countries. The 2011 census is expected to include a number of new features, based on the previous experience and developments in information technology, according to the Czech Statistical Office. Registered partnership is one of the new questions in the census questionnaire, while questions about household amenities, income and expenditure will be missing – the only details important for the Czech Statistical Office are the availability of a personal computer and access to the Internet. For the first time ever, those respondents who have set up an official data mail box will be able to complete the census questionnaire online. 95 per cent of the census collectors will be employees of the Czech Post. Legal entities will receive the questionnaire through data mail boxes, although a call centre will be set up to answer queries and solve potential problems during the real collection time. A trial census with 0.5% of the national population was conducted between April 5th and May 7th, 2010, testing all necessary processes before the real 2011 census. The organizers found that 6.4% of the

PRAHA →
05/01/2011

FDC

respondents used the chance to complete the questionnaire online. A minicensus, run in the autumn 2010, offered pupils and students a possibility to process the collected statistical data. Regular censuses in the territory of the Czech Republic have been organized since 1869.

Tradice české známkové tvorby: Josef Herčík **Tradition of Czech stamp design: Josef Herčík**

3

10 Kč (Wifag)

Den vydání: 20. 1. 2011

Autor a rytec: Bedřich Housa

Tradici české známkové tvorby v roce 2011 připomíná ocelotisková jednobarevná známka z dopisnice, „Poštovní dostavník na Karlově mostě“. Byla vytištěna v roce 1966 na obálku pro Výstavu specializovaných oborů SČSF Praha 1966.

Josef Herčík (22. března 1922, Uherský Brod – 9. července 1999, Praha) byl jedním z nejvýznamnějších českých rytců poválečné doby, zvláště kvůli množství národních a mezinárodních vyznamenání, která dostal za svůj rytecký přínos ve známkové tvorbě. Celkem provedl více než 400 známkových rytin. Josef Herčík byl neplodnějším rytcem Československa a předstihl v objemu tvorby i Jindru Schmidta.

Uměleckou kariéru začal jako rytec pažeb střelných zbraní ve Zbrojovce Uherský Brod, ve skoro zapomenutém umění, ve kterém se i vyučil. V roce 1940 se přestěhoval do Prahy a později oženil. Po válce začal studovat na Vysoké škole výtvarného umění. Tento typ vzdělání mu umožňoval, aby byl

činný i v jiných oborech grafiky. Ačkoli byl uznávaný hlavně jako rytec poštovních známek, existuje od něho široké spektrum grafických děl, např. kresby, titulní strany knih a knižní ilustrace, bibliografické práce. Veřejnosti se poprvé významně představil v roce 1958, vytvořením rytin pro Rimbaudovu knihu „Le bateau ivre“ podle předloh malíře Františka Tichého.

ho. V této době začínala i spolupráce s grafikem Václavem Sivkem, který ho přivedl ke známkové rytině. První Herčíkovy vydané známkové rytiny byly Sivkovy předlohy známek k výstavě PRAGA 1962. Jeho skutečné první známkové rytiny však byly dva motivy na téma „hmyz“, které byly vydány později. Ačkoli Herčík pracoval hlavně pro československou známkovou tvorbu, má i několik prací, kterými si získal vážnost v zahraničí. Pro německou filatelistickou firmu Hermann Sieger vyryl rozsáhlou řadu faksimilí slavných poštovních známek, mezi jinými např. „Modrý Mauritius“. Ojedinelé ryl známky pro jiné poštovní správy – Monako a Spojené národy (OSN). Vedle známkové tvorby se Josef Herčík zabýval i volnou grafikou a heraldikou. Jeho zájem o heraldiku byl oceněn i pověřením, aby graficky upravil a ryl téměř všechna vydání Československa se znaky českých a slovenských měst. I přes vysoký věk byli Josef Herčík st. s manželkou Helenou v polygrafii velmi aktivní a podnikaví. V 90. letech založili v Praze společně s rodinou svého syna Josefa polygrafickou firmu „1. česká grafická společnost“, která brzy získala velké tiskové a grafické zakázky od zákazníků z celého světa.

CZK 10 (Wifag)

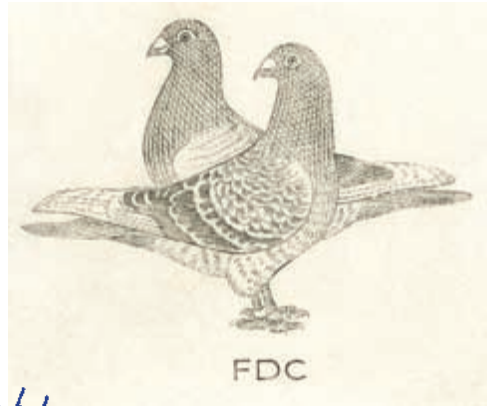
Date of issue: 20. 1. 2011

Author and engraver: Bedřich Housa

The 2011 issue in the series Tradition of Czech Stamp Design is a single-colour stamp, printed by the rotary recess method, which first appeared on the „Mail Coach on Charles Bridge“ envelope commemorating the exhibition of specialised branches of the Union of Czechoslovak Philatelists Prague 1966. The stamp was originally designed and engraved by Josef Herčík. Bedřich Housa is the author of the current engraved version.

Josef Herčík (March 22nd, 1922, Uherský Brod – July 9th, 1999, Prague) was one of the leading Czech engravers in the post-World War II era, mainly due to the large number of national and international awards he received for his contribution to the art of engraving in stamp design. As the author of more than 400 stamp engravings, Josef Herčík managed to overcome even Jindra Schmidt and became the most prolific Czechoslovak engraver.

Josef Herčík's started his art career in the almost forgotten craft of gunstock engraving in the arm producing firm Zbro-

jevka Uherský Brod. He moved to Prague in 1940 where he also married. After the end of the war he was admitted to the College of Arts in Prague. The education opened him a broader way to graphic design.

Although mainly recognized as a stamp engraver, he also authored a large spectrum of other graphic works, such as drawings, book covers and illustrations, bibliophilic works. His engravings for the 1958 edition of Arthur Rimbaud's „Le bateau ivre“, designed by painter František Tichý, was the first work that made him publicly visible. His cooperation with graphic designer Václav Sivko, which started at the same time, introduced him to stamp engraving; Herčík's first stamp engravings followed Sivka's designs used for the PRAGA 1962 exhibition, although his first „real“ stamp engravings featuring two insect motifs appeared later.

Herčík worked mainly for the Czechoslovak stamp design, but several of his works became also internationally renowned. He engraved an extensive series of facsimiles of famous stamps, e.g. the Blue Mauritius, for the German philatelic firm Hermann Sieger, as well as a few stamps for other postal administrations, such as Monaco or the United Nations. Herčík covered also other areas of graphic design, such as free or heraldic graphics. As a heraldic designer he was even commissioned to design and engrave almost all Czechoslovak issues including heraldry of Czech or Slovak towns.

Josef Herčík and his wife Helena remained very active and enterprising in the graphic arts industry even in old age. The printing firm „1. česká grafická společnost“, set up by them and their son Josef Herčík Jr.'s family in the 1990s, soon attracted major printing and graphic contracts from around the world.

Sv. Anežka Česká (1211–1282)

St Agnes of Bohemia (1211–1282)

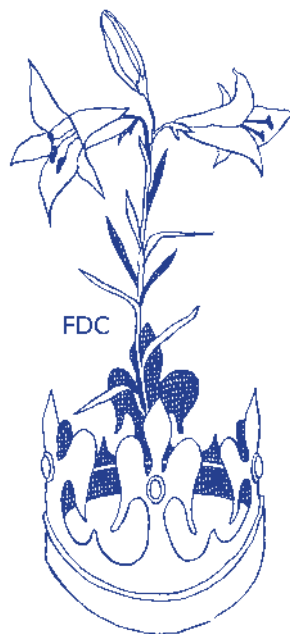
12 Kč (Wifag)

Den vydání: 20. 1. 2011

Autor: Renáta Fučíková

Rytec: Jaroslav Tvrdouš

Svatá Anežka Česká (kolem r. 1211 – 6. března 1282) byla nejmladší dcera českého krále Přemysla Otakara I. a Konstancie Uherské, česká princezna a abatyše kláštera Na Františku. Anežka byla ve třech letech (spolu se sestrou Annou) dána na výchovu do cisterciáckého kláštera v Třebnici a Doksanech, kde získala rozsáhlé vzdělání. V té době byla pravděpodobně zasnoubena s Konrádem, synem knížete Jindřicha Bradatého a vévodkyně Hedviky. Konrád však zemřel a obě sestry se vrátily na Pražský hrad. Přemysl Otakar I. začal usilovat o spojení se Štaufy a zaslíbil Anežku devítiletému synovi císaře Fridricha II., budoucímu Jindřichovi VII. Místem výchovy budoucí císařovny se pro příštích šest let stal rakouský dvůr Leopolda VI. Vévoda Leopold ale nakonec získal Jindřicha pro svou dceru, Markétu Babenberskou. Čtrnáctiletá Anežka se tedy opět vrátila do Prahy. Následujícího roku přijelo na pražský dvůr poselstvo anglického krále Jindřicha III. Plantageneta. Zasnoubení s Anežkou proběhlo, ovšem v roce 1229 ho Jindřich zrušil. O Anežku se znovu začal zajímat Jindřich VII., nyní již ženatý s Markétou Babenberskou. Posledním úpadníkem byl Jindřichův otec Fridrich II. V té době už ale nežil Anežčin otec a Václav I. nechal své oblíbené sestře svobodu rozhodnutí. Anežka Fridricha odmítla. Společně s bratrem, Václavem I., založila v Praze špitál sv. Františka (1232) a roku 1234 vstoupila do nového kláštera klarisek, kterého se stala představenou. Podílela se na založení mužského rytířského řádu křižovníků s červenou hvězdou, který brzy začal působit i v cizině. Roku 1237 se neúspěšně pokusila o založení vlastního řádu, založeného na přísném dodržování řádových regulí františkánského řádu. V roce 1238 se postavení abatyše vzdala, úřad však zůstal neobsazen až do její smrti. Energickou ženou zůstala Anežka i ve společenském životě. Výrazně se podílela na usmíření svého bratra s jeho synem Přemyslem. Ve sporu svého synovce Přemysla Otakara II. s chráněncem papežské kurie Rudolfem I. Habsburským stála jednoznačně na straně svého rodu. V roce 1277 přijala do kláštera Přemyslovu dceru Kunhutu. Ačkoliv byl Přemysl v církevní klatbě, během jeho válečného tažení před bitvou na Moravském poli se za něj v jejím klášteře konaly modlitby. Nejspíš právě zvýšená aktivita nakonec zlomila Přemyslovnu, která se dožila na tu dobu úctyhodných 71 let. Legendy o Anežce, proslulé dobročinností a milosrdenstvím i zájmem o státní záležitosti, vznikaly vzápětí po její smrti. Byla průkopnicí v organizování chudinské

a nemocniční péče na české půdě. O kanonizaci Anežky České usilovala už Eliška Přemyslovna a poté i Karel IV., ale jejich snaha, se nesetkala s úspěchem. Teprve roku 1874 byla nezdolná žena prohlášena za blahoslavenou a 12. listopadu 1989 ji papež Jan Pavel II. svatořečil.

CZK 12 (Wifag)

Date of issue: 20. 1. 2011

Author: Renáta Fučíková

Engraver: Jaroslav Tvrdouš

St Agnes of Bohemia (c. 1211 – March 6th, 1282), Czech princess and abbess of the Convent of St Francis in Prague, was the youngest daughter of Czech king Přemysl Ottokar I and Constance of Hungary. When she was three years old, she and her sister Anna were entrusted to the Cistercian order in Trzebnica and Doksany to be educated. At that time she was probably engaged to Konrad, son of duke Henry I the Bearded of Silesia and his wife Hedwig. Konrad later died and both sisters returned back to Prague. At the age of eight, Agnes was engaged by her father Přemysl Ottokar I, who wished to establish a relationship with the Hohenstaufen family, to Henry, son of Frederick II, Holy Roman Emperor (later Henry VII of Germany). For the next six years Agnes was sent to the court of Leopold VI of Babenberg to continue her education. But Leopold managed to secure Henry for his own daughter Margaret, and the fourteen-year-old Agnes returned back to Prague again. Her father then planned for her to marry Henry III of England. Henry's delegation was welcomed at Prague Castle a year after her return from Babenberg and Agnes was engaged to Henry, but Henry broke the engagement in 1229. Henry VII of Germany, at the time already married to Margaret of Babenberg, then showed interest in Agnes again. The last suitor was Henry's father Frederick II, but Agnes, who was then free to decide as her father already died and her brother Wenceslaus I loved her, rejected him.

With the help of her brother Wenceslaus I, Agnes founded the Hospital of St Francis in Prague (1232) and two convents where the Franciscan friars and Clare nuns who worked at the hospital resided. She joined the Prague Clares in 1234 as their abbess. She also contributed to the promotion of the Franciscan brotherhood working at the hospital as an individual order, the Knights of the Cross with the Red Star, based on a strict compliance with the Franciscan rules, although her first attempt in 1237 failed. In 1238 she gave up the office of abbess of the Prague Clares, the office remaining vacant until her death.

Agnes played an active role in the social life of her time. Her contribution to the conciliation between Wenceslaus I and his son Přemysl was vital. During a controversy between her nephew Přemysl Ottokar II and the papal protégé Rudolf I of Habsburg, Agnes clearly took the side of her family when she accepted Přemysl's daughter Kunhuta under the roof of the convent in 1277 and denounced the pope's anathema placed on Přemysl by asking the nuns to pray for Přemysl during his war campaign against Rudolf before the battle on the Moravia Field.

Agnes remained highly active even prior to her death, which occurred at the then venerable age of 71 years. Her famous charitable works and involvement in the country's affairs gave rise to numerous legends emerging immediately after her death. Although the early attempts at canonization of this pioneer of care for the poor and hospital care in the Czech lands made by Elisabeth of Bohemia and her son Charles IV failed, Agnes was beatified in 1874 and later, on November 12th, 1989, formally canonized.

5 Jiří Melantrich z Aventina (1811–1580)

Jiří Melantrich of Aventinum (1511–1580)

30 Kč (Wifag)

Den vydání: 9. 2. 2011

Autor: Pavel Hrach

Rytec: Bohumil Šneider

Jiří Melantrich (Rožďalovský) z Aventina (též z Aventýna, původně Jiří Černý Rožďalovický; asi 1511, Rožďalovice – 19. listopadu 1580, Praha) byl významný český renesanční tiskař a nakladatel.

Není zcela jasné, kdy se Jiřík Černý, pozdější Jiří Melantrich z Aventina, narodil. Udáváný rok 1511 vychází z údajů Velešlavínova kalendáře, podle něhož se Melantrich dožil věku 69 let. Pocházel z nezámožné české utrakvistické rodiny. O jeho dětství a mládí se neví prakticky nic. První zmínka pochází až z roku 1534, kdy se stal bakalářem na artistické

fakultě Pražské university.

Ze své tiskárny postupně

vybudoval velký tiskař-

ský a nakladatelský

podnik evropského

významu. Základem

jeho ediční činnosti

se stala bible, kterou

vydal zřejmě čtyřikrát

či pětkrát (tzv. Bible

Melantrichova zvaná též

„Melantriška“). Třikrát vydal

Nový zákon a také širokou paletu další náboženské a mravo-

ličné literatury (mj. od Erasma Rotterdamského) určené jak

katolickým, tak luterským či utrakvistickým zákazníkům. Věno-

val se i tisku humanistické literatury a latinských básnických sbírek. Počínem přesahujícím svým významem hranici Čech byla spolupráce s proslaveným italským lékařem a botanikem Pietrem Andreou Mattioliem, především pak české a německé vydání jeho Herbáře. Věnoval se však i tisku různých příruček a slovníků, sněmovních aktů či jiné právnické literatury, ale také laciných zábavných knížek lidového čtení. Melantrich byl též členem městské rady Starého Města pražského. Roku 1557 mu byl udělen šlechtický titul a erb. Po celý život vystupoval jako humanisticky vzdělaný utrakvista ovlivněný luterstvím a tolerantní ke katolictví. Po roce 1576 začal spolupracovat s Danielem Adamem z Veveslavína, který také tiskařský podnik po Melantrichově smrti převzal a dále provozoval.

CZK 30 (Wifag)

Date of issue: 9. 2. 2011

Author: Pavel Hrach

Engraver: Bohumil Šneider

Jiří Melantrich (Rožďalovský) of Aventinum (or Aventýn; born Jiří Černý Rožďalovický; c. 1511, Rožďalovice – November 19th, 1580, Prague) was an important Czech Renaissance printer and publisher.

It is not clear when Jiřík Černý, later known as Jiří Melantrich of Aventinum, was born. The alleged year of 1511 is based on the information from a calendar published by Daniel Adam of Veveslavín according to which Melantrich died at 69. He came from a non-wealthy Ultraquist family. Hardly anything

is known of his early life. The first mention of him is from 1534, the year he became a bachelor at the Faculty of Arts at Charles University in Prague. He set up a printing shop, and gradually started to flourish and gain European significance. The Melantrich's Bible (so-called „Melantriška“), issued by him in four or five editions, was at the core of his activities as publisher, although he published also three editions of the New Testament as well as a large number of other religious and moral books (e.g. works by Desiderius Erasmus) for both Catholic and Lutheran or Ultraquist readers, Czech Renaissance Humanist literature or collections of Latin poems. The publication of a Czech and later also German edition of Mattioli's Herbarium, resulting from Melantrich cooperation with famous Italian physician and botanist Pietro Andrea Mattioli, gained European importance. Other of his publications included all kinds of handbooks and dictionaries, acts of Parliament and other legal literature, as well as inexpensive amusing books for ordinary people.

Melantrich also served as the Prague's Old Town councillor. He was raised to the rank of nobleman and granted a single coat of arms in 1557. Throughout his life Melantrich was known as a person educated in the spirit of Renaissance Humanism, an Ultraquist influenced by Lutheranism, who tolerated Catholicism. After he died in 1580, his son-in-law Daniel Adam of Veveslavín took over the Melantrich publishing house and continued its operations.

6 Krásy naší vlasti Beauties of our country

12 Kč, 14 Kč (Waite)

Den vydání: 9. 2. 2011

Autor: Jan Kavan

Rytec: Václav Fajt

Cheb 950 let

Na známce je vyobrazena Hradní kaple císařské falce ze 12. stol. – pohled z přízemí do patra, Kostel sv. Mikuláše – původně 1230 s obnovenými věžemi a Špalíček – charakteristický zbytek hrázděných domů z 15. stol. v dolní části náměstí. Cheb je pradávným centrem nejzápadnější části Čech. Na pahorku nad řekou tu již v 9. až 11. století existovalo slovanské hradiště, mocenské centrum rozsáhlé oblasti při horní Ohři. První písemná zmínka o Chebu z roku 1061 je zároveň i nejstarším dokladem postupující středověké kolonizace území kolem Chebu. Ve 12. stol., při kolonizaci pohraničních oblastí, je původní slovanské obyvatelstvo vytlačováno německými osadníky. Kolem roku 1125 vyrostl v části hradiště první kamenný hrad Vohburgů, který dal po roce 1167 císař Fridrich I. Barbarossa přestavět na reprezentativní falc. V podhradí tak vznikla osada, v r. 1203 prvně připomínaná jako město Cheb. Po celé 13. stol. se táhly spory o Chebsko mezi českými a německými panovníky, z nichž vyšel vítězně v roce 1314 český král Jan Lucemburský. Díky výsadnímu postavení v obchodě mezi Čechami a Německem se ve 14. století vyvinul z Chebu silný městský stát s vlastním vojskem, který postupně mocensky ovládl celou oblast. V době třicetileté války, která město silně postihla, zde byl zavražděn vrchní velitel císařských vojsk Albrecht z Valdštejna spolu se svými důstojníky a sekretářem. Od roku 1643 se mění Cheb v mohutnou barokní pevnost, která se však neosvědčila a v roce 1809 byla zrušena. Roku 1865 bylo v Chebu vybudováno nádraží a Cheb se postupně stal významným železničním uzlem. Život města ve 20. století výrazně ovlivnily obě světové války a jejich důsledky. V letech 1956–69 prošlo historické jádro města rozsáhlou rekonstrukcí a v roce 1981 bylo město prohlášeno městskou památkovou rezervací. Mezi nejvýznamnější románské památky patří Chebský hrad a Černá věž, která je vysoká 18,5 m a je vystavěna z černých bosovaných kvádrů sopečného tufu. Nejzáčasnější a nejzachovalější stavbou hradního areálu je románsko-gotická kaple sv. Erharda a sv. Uršuly, jejíž vnitřek je architektonickým unikátem. Každé patro dvojpodlažního objektu reprezentuje jiný stavební sloh. Středem historického jádra je náměstí krále Jiřího z Poděbrad. Uprostřed jeho dolní části stojí komplex původně 11 středověkých domů nazývaný Špalíček, budovaný od 13. století. Nedaleko náměstí stojí velkolepá stavba děkanského kostela sv.

Mikuláše, vystavěného v letech 1220–30.

Z chebských klášterů vyniká zejména komplex františkánů a klarisek. Františkánský, původně minoristický komplex pochází z první poloviny 13. století, nově vybudovaný byl v letech 1275–85. Je to komplex patrových budov, vysoká hranolová věž pochází z doby vlády Karla IV. Nejkrásnějším dokladem gotického stavitelství ve městě je klášterní křížová chodba z let 1310–30 s kružbovými okny. Malé Františkánské náměstí odděluje tento areál od bývalého kláštera klarisek založeného roku 1264 a barokně přestavěného začátkem 18. století. Klášterní kostel sv. Kláry, dílo Kryštofa Dienzenhofera z let 1708–11, patří ke skvostům vrcholného iluzivního baroka v západních Čechách. Od roku 1975 je zde koncertní a výstavní síň chebské galerie. Nedaleko Jánského náměstí, v jehož prostoru bývala nejstarší slovanská osada, stojí areál dominikánského kláštera s kostelem sv. Václava. Poblíž mostu přes Ohři je gotický kostel sv. Bartoloměje z roku 1414, síňová stavba, zaklenutá na jediný sloup.

Kubistická architektura (Dům u Černé Matky Boží)

Na známce je vyobrazen vstupní portál domu a barokní soška Černé Matky Boží přenesená na nárožní fasádu kubistického domu z původního domu rytířů Granovských. Dům U Černé Matky Boží je vrcholné dílo české kubistické architektury. Vystavěn byl v letech 1911–12 podle návrhu českého architekta Josefa Gočára. Nachází se na Starém Městě mezi Celetnou ulicí a Ovocným trhem. Název pochází od barokní sošky, která je umístěna na jeho průčelí. Dnes je v něm umístěno Muzeum českého kubismu Národní galerie

FDC

CZK 12, CZK 14 (Waite)

Date of issue: 9. 2. 2011

Author: Jan Kavan

Engraver: Václav Fajt

Cheb 950 years

Cheb is the ancient capital of the westernmost region of the Czech Republic. The first known settlement in the vast area on the banks of the upper Ohře river was a Slavic stronghold, built as early as the 9th to 11th centuries on a hill overlooking the river. The first mention of Cheb dates back to 1061; it is the oldest evidence of the ongoing medieval colonization of the area surrounding Cheb during which the German colonists pushed the original Slavic settlers back to the hinterland.

The first castle made of stone was built around 1125 by the Vohburg family, and rebuilt after 1167 by Emperor Frederick I Barbarossa in the typical Paleninate style. A settlement, first mentioned in 1203 as Cheb, grew at the foothill outside the castle walls. The century-long disputes between Czech and German rulers about the ownership of the Cheb region ended in 1314 with the victory of Czech king John of Luxembourg. In the 14th century Cheb, with an exclusive location on a major Czech-German trade route, developed into a strong town state with an army of its own, gradually gaining control over the surrounding region. During the Thirty Years' War, Albrecht von Wallenstein, chief commander of the Imperial Army, and his chief officers and secretary, were killed in Cheb. The town suffered severely during the era.

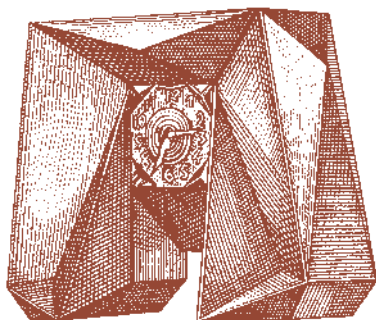
In the period after the war, Cheb was to become a vast Baroque stronghold, but the project failed and was cancelled in 1809. After the construction of a railway station, the town was transformed into a major railway hub. The 20th century Cheb was strongly affected by the events of both world wars and their consequences. The historical centre underwent a large reconstruction (1956-69), and Cheb became a town conservation area in 1981. The town highlights include the Castle and the Black Tower, built in the Romanesque style. The 18.5 meters high tower was built of bossed blocks of black ash rock. The most valuable and best preserved building in the castle area is the Chapel of SS Erhard and St Ursula in the Romanesque and Gothic styles, with a unique interior architecture. Each of the two floors of the chapel boasts a different building style.

The main square („náměstí Jiřího z Poděbrad“) of the town, dedicated to Czech king George of Poděbrady, has a selection of architectural treats. A bunch of originally 11 medieval houses called the Block („Špalíček“), was gradually erected in its lower part, starting from the 13th century. The magnificent St Nicholas Church, built in 1220-30, is close to the square. The star attractions of Cheb monasteries are St Francis monastery and St Clare monastery.

v Praze. Dům u Černé Matky Boží stojí na místě původního barokního domu rytířů Granovských, po kterém převzal jeho název. Byl vystavěn původně jako obchodní dům na základě požadavků obchodníka Františka Herbsta. Zajímavostí je, že původní Gočárův návrh domu nespĺňoval požadavky posuzovatele stavby – pražského magistrátu – na dokonalý soulad s historickým prostředím. Gočár na to reagoval tak, že dům doplnil o další kubistické prvky – např. více kubistický vchod nebo balkónové zábradlí. V suterénu byla původně vinárna, v prvním patře kavárna a ve druhém obchody s textilem. Třetí patro bylo určeno pro kanceláře a čtvrté pro byty. Kubistický byl zařízen i interiér včetně nábytku a ostatních detailů. Původní kavárna zanikla už ve dvacátých letech 20. století – údajně pro nemodernost kubistického stylu – a na jejím místě vznikly kanceláře. Tento trend pokračoval i později a byl završen v padesátých letech, kdy celý dům využíval pro svou kancelářskou činnost národní podnik Výstavnictví. Na začátku 90. let byl dům zrekonstruován podle projektu Karla Pragera. Během rekonstrukce byl uveden do původního stavu, byly odstraněny staré nátěry a byla dostavěna i část prosklené střechy v souladu s původním Gočárovým návrhem, který nebyl původně realizován. Za účasti prezidenta Václava Havla byl 18. října 1994 dům slavnostně otevřen. Svě sídlo zde získalo České muzeum výtvarného umění; v části domu byla i stálá výstava českého kubismu. Později – v roce 2000 – se na roh domu dostala i polychromovaná řezaná kopie původní sošky černé Madony. V roce 2010 byl dům zařazen na seznam národních kulturních památek. Muzeum zde skončilo svoji činnost v roce 2002, ale výstava českého kubismu byla obnovena v roce 2003 pod hlavičkou Národní galerie. V roce 2005 byla v prvním patře znovu otevřena kavárna Grand Café Orient. Na počátku devadesátých let 20. století byl Ministerstvem kultury ČR dům poskytnut na krytí cca 300 milionového úvěru pro rozejzd loterijní hry zvané „Česká lotynka“. Když projekt „lotynky“ zkrachoval, hrozilo, že stát o vzácný dům přijde, neboť bude poskytnut bance jako splátka za nepokrytý úvěr ze zkrachovalé loterijní hry. Státní fond kultury situaci řešil půjčkou od Komerční banky na splátky úvěru.

The Monastery of St Francis, originally Friars Minor, was built in the early 13th century and rebuilt in 1275-85, as a complex of double-floor buildings, with a tall square tower from the time of Charles IV. The cloisters (1310-30) with window tracery are the town's Gothic highlight. Just across a small square called Františkánské náměstí stands St Clare monastery (1264, rebuilt in the early 18th century into a Baroque shape) and church. The church (1708-11), a fine high-Baroque piece by Christoph Dientzenhofer, has been used by the town gallery as a concert and exhibition hall since 1975. St Wenceslas Church, on the site of the oldest local Slavic settlement close to the Jánské náměstí square, once operated as a Dominican monastery. St Bartholomew Church (1414) near a bridge across the Ohře is an atrial Gothic building with a ceiling resting on a single pillar.

FDC

Gočár originally planned a wine shop in the basement, café on the ground floor, textile store on the first floor, office space on the third and residential space on the fourth floors. All interior decorations, including furniture and other details, had also a Cubist design. Allegations of unfashionableness hunted the building since its creation, leading to the closure of the café as early as the 1920s. The ongoing trend of transformation of the house culminated in the 1950s when the entire house

became an office building used by exhibition firm Výstavnictví. During an early 1990s reconstruction project, led by Karel Prager, the house was returned to its original shape, old paintings were removed and a missing glass roof section completed to match Gočár's initial design. The house was reopened to the public at a ceremony, attended by former President Václav Havel, October 18th, 1994, and became the venue of the Czech Museum of Fine Arts, with a permanent exhibition of Czech Cubism in a part of the house. A replica statue, carved of wood with multicolour finish, of the original Black Madonna was mounted in an alcove on the facade in 2000. The house was added to the National Heritage List as a cultural site in 2010. The museum removed its collections in 2002, but the Czech Cubism exhibition was reopened in 2003 as part of the National Gallery's activities. The Grand Café Orient on the first floor was reopened in 2005. The Czech Ministry of Culture used the house in the early 1990s to secure a credit, worth some CZK 300 million, for launching a lottery (so-called „Česká lotynka“). The project failed, and the house faced a threat of becoming a bank property. The government overcame the situation by borrowing a loan through its agency, the State Culture Fund, from another bank (Komerční banka) to repay the original credit.

Cubist architecture

(Black Madonna House Prague)

The Black Madonna House is a masterpiece of Czech Cubist architecture. The house, located at Prague's Old Town between Celetná street and Ovocný trh square, was designed by Czech architect Josef Gočár and built in 1911-12. The house, named after the Baroque statue of Black Madonna in an alcove on the facade, hosts the Prague's National Gallery Museum of Czech Cubism.

The Black Madonna House was built on the site of the former Baroque Granovský house, whose name it adopted, for merchant František Herbst who wanted to use it as a department store. The interesting thing is that Gočár's first design was refused by the Prague City Hall due to a lack of harmony with the historical neighbourhood. Gočár responded to the allegations by adding further Cubist features, such as more pronounced Cubist entrance or balcony railing.

20. výročí založení Visegrádské skupiny 20 years of the Visegrad Group

20 Kč (ofset)

Den vydání: 11. 2. 2011

Autor: Barnabás Baticz, Maďarsko

Tato známka je společným dílem čtyř členských států Visegrádské skupiny (také nazývaná Visegrádská čtyřka nebo zkráceně V4). Její výrobu iniciovala Slovenská pošta na popud „slovenského velvyslance V4“ k 20. výročí založení této

aliance čtyř států střední Evropy: Česka, Maďarska, Polska, Slovenska.

Aliance států V4 je inspirována setkáním tří králů v maďarském městě Visegrád v roce 1335. Uherský král Karel I. Robert, český král Jan Lucemburský a polský král Kazimír III. Veliký se zde dohodli na těsné spolupráci v politických či obchodních otázkách a na věčném přátelství. Tímto krokem inspirovali o 656 let později k založení další úspěšné stře-

doevropské iniciativy. Novodobá Visegrádská trojka vznikla 15. února 1991 (deset dní před zánikem Varšavské smlouvy) na setkání maďarského premiéra Józsefa Antalla, prezidenta ČSFR Václava Havla a polského prezidenta Lecha Wałęsy ve Visegrádu. Na tomto setkání politici podepsali deklaraci blízké spolupráce tří středoevropských zemí na jejich cestě k evropské integraci. Po zhroutilí komunistického režimu byla kooperace mezi zeměmi důležitá pro jejich přechod od totalitárního systému ke svobodné, pluralitní a demokratické společnosti.

Po rozdělení Československa se označení aliance změnilo na „Visegrádská čtyřka (V4)“, jelikož členství se převedlo na oba nástupnické státy Česko i Slovensko.

V roce 1999 vstoupily tři z těchto zemí Česko, Maďarsko a Polsko do NATO (Slovensko v roce 2004). Po přijetí všech čtyř zemí do Evropské unie dne 1. května 2004 ještě více vzrostly zahraničně-politické aktivity tohoto spolku a skupina se zaměřila na prosazování spolupráce a stability v širším regionu Střední Evropy. Spolupráce s Rakouskem a Slovinskem probíhá v rámci takzvaného Regionálního partnerství, s dalšími zeměmi střední a východní Evropy skupina spolupracuje v rámci takzvaného programu V4+.

CZK 20 (Offset)

Date of issue: 11. 2. 2011

Author: Barnabás Baticz, Hungary

This year's issue is a stamp designed by the four member countries of the Visegrad Group (also known as the Visegrad Four, or V4) on the Slovak Ambassador to V4's initiative, backed by the Slovak Post, to commemorate the 20th anniversary of establishment of this alliance of four Central European countries, i.e. Czech Republic, Hungary, Poland and Slovakia. The idea of the V4 alliance derives from a meeting of the Czech, Polish and Hungarian rulers in Visegrad, Hungary in 1335. Charles I of Hungary, Czech king John of Luxembourg, and Casimir III of Poland entered into an agreement of a close cooperation in political and commercial affairs, and of eternal friendship. This agreement inspired the next successful Central European initiative established 656 years later. The present group was formed on February 15th, 1991 (ten days before the end of the Warsaw Pact) at a meeting of Hungarian Prime Minister József Antall, Czechoslovak President Václav Havel, and Polish President Lech Wałęsa in Visegrad, as the so-called Visegrad Three group. The politicians signed a declaration of a close cooperation of the three Central European countries on their way to the European integration. The countries saw their cooperation in the era after the collapse of the Communist regime as vital for transition from the totalitarian system to a free, plural and democratic society. The group became known as the Visegrad Four (V4) after the split of Czechoslovakia into the successor states Czech Republic and Slovakia; both states became members of the alliance.

Three of the V4 member countries, the Czech Republic, Hungary and Poland, joined the NATO in 1999. Slovakia followed in 2004. The foreign policy activities of the four countries further merged after their accession to the European Union on May 1st, 2004. The group's core activities, including programmes under the Regional Partnership with Austria and Slovenia or the V4+ concept with other Central and Eastern European countries, focus on cooperation and stability in a broader Central European region.

8 Rožmberský rok: Petr Vok z Rožmberka, Vilém z Rožmberka Year of the Rožmberks: Petr Vok of Rožmberk, Vilém of Rožmberk

49 Kč (Waite) – aršík
Den vydání: 9. 3. 2011
Autor: Oldřich Kulhánek
Rytec: Miloš Ondráček

Petr Vok z Rožmberka byl posledním členem šlechtického rodu Rožmberků (1. říjen 1539, Český Krumlov – 6. listopad 1611, Třeboň). Petr Vok žil přes padesát let ve stínu svého staršího bratra Viléma. Sám se na veřejnosti přiznal, že trpěl „komplexem mladšího, odstrčeného a méně schopného sourozence“. Již od mládí byl učenlivý, zvědavý a vynalézavý. O tom svědčí fakt, že se intenzivně zajímal o vědu, literaturu, umění a kulturu všeobecně. Podporoval českou literaturu, divadlo, školství (Rožmberská škola v Soběslavi) a výtvarné umění. Vytvořil jednu z nejrozsáhlejších knihoven ve střední Evropě. Jeho sbírka uměleckých předmětů, fyzikálních přístrojů a přírodnin byla srovnatelná se sbírkami Rudolfa II. na Pražském hradě. Díky němu byly zámky v Bechyni a Třeboni přestavěny v renesanční sídla. Byl zakladatelem a velmistrem Řádu lebky. Způsobem vlády se podobal bratrovi Vilémovi. Ale jinak byl každý z nich jiný. Petr byl citlivější, upřímný, a když se pro něco rozhodl, pevně si za tím stál (což dokazuje jeho odmítavý postoj k Habsburkům nebo jeho vztah k Jednotě bratrské). Také jeho smysl pro spravedlnost nebyl zanedbatelný.

V roce 1580 se oženil s mladičkou Kateřinou z Ludanic. Manželství zůstalo bezdětné a Kateřina trpěla blíže neurčenou duševní chorobou. Petr Vok se o nemocnou ženu staral až do jejího skonu. I když měl značné dluhy, nikdy svým poddaným nezvyšoval daně ani nezaváděl daně nové. Staral se o chudé a nemocné, a to jak na Bechyni, tak i v Třeboni. Každý den v 10 hodin dopoledne a v 6 hodin večer svolával na třeboňský zámek chudinu z města i okolí a rozdával jim jídlo a pití. Za pár let se dokázal vypracovat v dobrého hospodáře a správce a dokonce dvakrát zabránil hrozícímu majetkovému úpadku a následnému rozpadu rožmberského panství. Poslední Rožmberk patřil k předním postavám české historie 16. a 17. století.

Vilém z Rožmberka, starší bratr Petra Voka z Rožmberka (10. března 1535, Schützendorf, Horní Rakousy – 31. srpna 1592 v Praze), byl významný český politik a představitel českých stavů ze šlechtického rodu Rožmberků. V nábožensky citlivém českém předbělohorském prostředí patřil k předním vůdcům umírněných katolíků. Vilém z Rožmberka se narodil Anně Rožmberské z Rogendorfu a Joštovi III. z Rožmberka.

ROŽMBERK

9.3.2011

V šestnácti letech se ujal vlády nad rožmberským dominiem.

V roce 1566, byl pověřen vedením českého vojska, které mělo zasáhnout do protitureckých bojů v Uhrách. Roku 1570 dosáhl vrcholu své politické kariéry, kterého mohl šlechtic v Čechách dosáhnout. Vrchol diplomatické kariéry přišel v letech 1572–1573, kdy byl Habsburky pověřen vést jednání o polský trůn. Získal zde takovou náklonnost polské šlechty, že byl navržen jako kandidát

na polský trůn. V osmdesátých letech 16. století nechal Vilém postavit jezuitskou kolej a v roce 1585 převzal nejvyšší říšské vyznamenání pro katolické šlechtice – řád Zlatého rouna. Ze svých čtyř manželství se nedočkal žádného potomka, takže po jeho smrti přešla vláda na Petra Voka z Rožmberka. Vilém z Rožmberka dbal o hospodářský rozvoj panství, kde se opíral o svého regenta Jakuba Krčína z Jelčan. Ten navázal na činnost věhlasného rožmberského rybníkáře Štěpána Netolického. Kromě rybníků na Třeboňsku buvovál Krčín zemědělské dvory a ovčiny, vrchnostenské pivovary, panské mlýny, stříbrné doly či sklářské hutě. Vilém se snažil přebudovat českokrumlovský hrad na renesanční zámekovou rezidenci hodnou jeho postavení a mocenského vlivu. Nedaleko Netolice vystavěl své letní sídlo Kratochvíle. Na jeho dvoře působila celá řada hudebníků, skladatelů, malířů, alchymistů, jmenujme Antonína Michaela z Ebbersbachu, Edwarda Kelleyho či Johna Dee, kteří pobývali na Třeboni. Za Viléma došlo také k první renesanční přestavbě třeboňského zámku po zhoubném požáru města v roce 1562.

he impose excessive or new taxes on his subjects, despite his considerable debts. He looked after poor and sick people at both Bechyně and Třeboň estates. The poor from the town of Třeboň and the surrounding area were invited to Třeboň Castle for a free meal every day at 10 a.m. and 6 p.m. He became a proficient manager of the Rožmberk estate in just a few years after his succession to power, twice preventing an imminent bankruptcy and division of the estate. The last of the Rožmberks was one of the leading figures in the 16th and 17th century Czech history.

Vilém of Rožmberk (March 10th, 1535, Schützendorf, Oberösterreich – August 31st, 1592, Prague), an important Czech politician, representative of the Czech estates and one of the main leaders of moderate Catholics in the sensitive religious landscape before the Battle of White Mountain, was born into the aristocratic family of Rožmberks, to Jošt III of Rožmberk and Anna of Rogendorf, as the older brother of Petr Vok of Rožmberk. Aged

CZK 10 (Waite) - miniature sheet

Date of issue: 9. 3. 2011

Author: Oldřich Kulhánek

Engraver: Miloš Ondráček

Petr Vok of Rožmberk (October 1st, 1539, Český Krumlov - November 6th, 1611, Třeboň) was the last member of the aristocratic family of Rožmberk (also known as Rosenberg). Living in the shadow of his older brother Vilém for more than fifty years, he publicly admitted that he suffered from the „younger, unwanted, and less able sibling syndrome“. From his early life, Petr Vok loved learning, knowing and inventing things, as evidenced by his keen interest in science, literature, arts and culture in general. He sponsored local literature, theatre, education (Rožmberk School in Soběslav) and arts. The library he created belonged to the largest in Central Europe. His collection of artefacts, physical instruments and works of nature was comparable to those gathered by Rudolf II at Prague Castle. He transformed the castles in Bechyně and Třeboň into Renaissance mansions, and founded - and became the grand master of - the Order of Skull. Although he ruled in a way similar to his brother Vilém's, both brothers had a different personality. Petr was a sensitive, open person, standing behind his decisions (this was clearly shown by his negative attitude toward the Habsburg dynasty, or his relationship with the Moravian Church). He also had a good sense of fairness. His marriage to the very young Kateřina of Ludanice (1580) remained childless, and Kateřina began suffering from an unknown mental illness, but she was well-looked after by her husband until her death. Nor did

sixteen, he became the ruler of the Rožmberk estate. In 1566 he was appointed chief commander of the Czech army involved in the war campaign against Turks in Hungary. In 1570 his political career came to the ultimate height reachable by a Czech aristocrat. In 1572-1573 came his top diplomatic mission, he was sent by the Habsburgs to Poland as the chief negotiator for the Polish throne. He became so popular with the Polish nobility that he was nominated as a candidate to the Polish throne.

In the 1580s, Vilém commissioned the construction of a Jesuit College in Český Krumlov and received the Order of Golden Fleece, the highest imperial order granted to Catholic aristocrats. Although he married four times, he remained childless, and after his death the Rožmberk estate passed to Petr Vok of Rožmberk.

Vilém of Rožmberk, helped by his chief manager Jakub Krčín of Jelčany, boosted the economic development of the estate. Krčín continued the pond building and fishing business set up in the Třeboň area by famous pond builder Štěpán Netolický, built crop and sheep farms, breweries, mills, silver mines, glass works. Vilém designed a project of transformation of the castle in Český Krumlov into a Renaissance chateau, worth of his position and power, and had the summer mansion Kratochvíle (Pastime in English) near Netolice built. The first project of reconstruction of Třeboň Castle into a Renaissance mansion after the devastating fire in 1562 was also completed during Vilém's rule. Vilém hosted a large number of musicians, composers, painters, alchemists, such as Antonín Michael of Ebbersbach, Edward Kelly, Johny Dee, at Třeboň Castle.

9 Vlasta Burian (1891–1962)

Vlasta Burian (1891–1962)

10 Kč (Wifag)

Den vydání: 6. 4. 2011

Autor: Pavel Sivko

Rytec: Jaroslav Tvrdoň

Vlasta Burian, vlastním jménem Josef Vlastimil Burian (9. duben 1891, Liberec – 31. leden 1962, Praha) byl český divadelní herec, divadelní režisér, zpěvák, divadelní ředitel, sportovec, podnikatel, filmový herec, filmový režisér, spisovatel a imitátor, který se díky své nespoutané živelnosti a potřebě být všude první, vypracoval mezi skutečné hvězdy českého filmu a divadla. Byl jedním z nejoblíbenějších herců za první republiky, po II. světové válce byl však neprávem nařčen z kolaborace. I přesto jeho obliba trvá dodnes, o čemž svědčí vítězství v anketě o „Krále komiků“ a časté televizní reprízy jeho filmů.

Vlasta Burian se narodil libereckému krejčímu, vlastenci a ochotníkovi Antonínu Burianovi a jeho, o pět let starší, manželce Marii Burianové, která měla z předchozího manželství dceru Žofii Pickovou. V Liberci prožil prvních deset let svého života. V roce 1901 se jeho rodina přestěhovala do Prahy na Žižkov, protože jeho otec neměl v Liberci, kde byla většina obyvatel německá, moc příležitostí k vlasteneckým aktivitám. V Praze se Vlastimil vyučil obchodním příručím na obchodní škole. Jako syn krejčího se od dětství setkával s lidmi, kteří měli zájem o divadlo, a měl možnost slyšet příběhy z tohoto prostředí. Mladý Vlasta Burian měl také velkou zálibu ve sportu. Vynikal zejména ve fotbale, byl brankářem AC Sparta Praha. Věnoval se také cyklistice a závodně hrál tenis. Pravidelně se zúčastňoval závodů a turnajů, které často vyhrával. Časem však většina sportovních aktivit ustoupila divadlu. Své bavičské nadání počátku uplatňoval převážně na večírcích svých přátel. Jeho nadání mu však postupně otevřelo cestu i k veřejnému vystupování. Z poměru s tanečnicí Annou Emílií Pírkovou měl za svobodna dceru Emilku Burianovou. Roku 1919 se oženil s Ninou Červenkovou – Burianovou. Ta mu byla největší oporou v jeho nejtěžších dobách, měla ho velmi ráda a byla mu největší obdivovatelkou. V roce 1944 se Burianově dceři narodil syn Vlastimil Kristl. Společnost Buriana znala jako zábavného společníka, v soukromí byl však melancholický, náladový a trpěl maniodepresivními stavy. I proto se často uzavíral ve své vile v Dejvicích. Byl také velkým mecenášem sportovců, jak profesionálních (sponzoroval mj. národní cyklistické mužstvo), tak amatérských.

V roce 1944 došlo v jeho životě a v popularitě k prudkému zlomu. Nejdříve jeho divadlo zavřeli Němci, po válce byl zatčen Čechy (a jeho divadlo bylo znárodněno). Nejdříve byl uvězněn do společné cely s esesáky a kriminálníky, kde byl velmi ponižován. Poté byl na intervenci Jana Masaryka propuštěn, vyšetřován na svobodě, nakonec jej soud osvobodil.

Po negativním ohlasu v tisku i na zásah politiků (kteří ho chtěli exemplárně potrestat) byl opět uvězněn a na základě vykonstruovaných obvinění odsouzen za kolaboraci s německými okupanty na několik měsíců k těžkému žaláři a pokutě půl milionu korun. Po propuštění už divadlo nesměl obnovit, byl mu zabaven prakticky veškerý majetek a následujících pět let nesměl veřejně vystupovat. Ze začátku musel manuálně pracovat jako vážený v severočeských dolech, později pracoval jako poslíček na horských chatách, kde jezdil s autem pro rekreanty ROH či v kuchyni škrábal brambory. Zde už začal neoficiálně vystupovat. Burian se za pět let, po které nesměl hrát, změnil: byl skromnější, ze sportovce s výbornou fyzickou kondicí se stal stařík, vězení a pronásledování mu podkopalo zdraví. Teprve v roce 1950 mu bylo herectví opět povoleno. Poslední Burianovou rolí byl účetní Dušek v satirickém filmu Zaostřít, prosím!. Aby se uživil, musel vystupovat na estrádách i s podlomeným zdravím. Své poslední životní představení odehrál s těžkým zápalem plic. Zemřel na plicní embolii, doma, v blízkosti své věrné družky Niny Burianové.

CZK 10 (Wifag)

Date of issue: 6. 4. 2011

Author: Pavel Sivko

Engraver: Jaroslav Tvrdoň

Josef Vlastimil Burian, better known as Vlasta Burian (April 9th, 1891, Liberec - January 31st, 1962, Prague) was a Czech stage and film actor and director, singer, sportsman, businessman, author and imitator. His boundless spontaneity and urge to win turned him into a real star on the Czech film and theatre scene. One of the most popular Czechoslovak

stars between the two world wars, he was unjustly sentenced for Nazi collaboration. Vlasta Burian, winner of the King of Comedians award, as well as movies starring him are still widely popular among Czech audiences.

Born the son of Antonín Burian, a tailor, Czech patriot and amateur actor in Liberec, and his five-year-old wife Marie (who had a daughter, Zofie Picková, by previous marriage), Vlasta Burian spent the first ten years of his life in Liberec, before the family decided to move from the mainly German populated town with little sympathy for his father's patriotic activities to Prague's Žižkov (1901). Vlastimil learned the profession of a shop assistant at a local business school. As the son of a devoted actor, he grew up within a circle of people interested in theatre and heard many related stories since his childhood. Although he was a keen sportsman, excellent football player, AC Sparta Prague Football Club goalkeeper, cyclist, professional tennis player who regularly competed - and often won - in a number of championships and tournaments, most of his sporting activities gave way to theatre. Burian's career as a comedian first started at private

parties, but by talent, he gradually gained access to public performances. Following a relationship with his partner, dancer Anna Emilie Pírková, and mother of Burian's illegitimate daughter Emilka, Burian married Nina Červenková (1919) who loved him, was his greatest fan and supporter in the hardest times of his life. He became a grandfather in 1944 when Emilka gave birth to a son, Vlastimil Kristl. An amusing entertainer in public, he privately suffered from melancholy, changes in mood and manic depression. This was the main reason for his frequent seclusion at his villa in Prague's Dejvice. In his prime, Burian was a great patron of sportsmen, both at professional and amateur levels, sponsoring e.g. the national cyclists team.

Burian's career and popularity came to an abrupt turn in 1944 with the closure of his private theatre by the Nazi authorities, followed by its nationalization and Burian's arrest by the Czech authorities after the war, for allegations of collaboration with the Nazis. He was placed into a cell with SS men and criminal offenders who heavily humiliated him. After an intervention by Foreign Minister Jan Masaryk he was released and further investigated at large, and eventually found innocent by the court. The ruling drew a negative attention

from the press and some politicians calling for his exemplary punishment. Burian was re-arrested and in a show trial sentenced for several months of heavy imprisonment and payment of half a million crowns due to alleged collaboration with Nazi occupants. Virtually all his property was confiscated, and when he came from prison, he was prohibited to re-open his theatre or perform in public in the following five years. He had to start doing hard manual labour, working as checkweigher at a mining firm in North Bohemia, messenger boy, kitchen help and car driver at chalets. He started performing again, although without any official approval. It came no sooner than in 1950. His last role was the character of accountant Dušek in the satirical movie „Zaostřít, prosím!“ The five years of prohibition to perform changed Burian into a more modest man. The term in jail and persecution broke his health; formerly an active sportsman in outstanding physical condition, he became an old man. Despite his poor health he had to perform at shows to earn some money. Tended by his faithful wife Nina, he died at home, suffering of pulmonary embolism, after he had to give his last performance with severe pneumonia.

10 200. výročí zahájení výuky na Pražské konzervatoři

200 years of teaching at the Prague Conservatory

10 Kč (Wifag)

Den vydání: 6. 4. 2011

Autor: Marina Richterová

Rytec: Martin Srb

Pražská konzervatoř patří k nejstarším školám svého typu v Evropě. Byla založena v roce 1808 za účelem výchovy orchestrálních hudebníků. Přírodním impulzem k založení školy bylo svolání pražské hudební milovné šlechty z 25. dubna 1808, považované dnes za zakládací listinu Pražské konzervatoře. Záhy po jeho zveřejnění se začaly scházet první finanční příspěvky a počet podporovatelů se zvyšoval. Jejich snahy však byly přerušeny napoleonskými válkami. V březnu 1810 založil tento šlechtický spolek organizaci pojmenovanou „Společnost pro zvelebení hudby v Čechách“, která po následujících více než 100 let konzervatoř financovala a řídila. První školní rok byl zahájen 24. dubna 1811. Učilo se v bytech profesorů podle osnov vypracovaných prvním ředitelem Bedřichem Dionýsem Weberem. Až na podzim 1811 získala škola „střechu nad hlavou“ a na dlouhá desetiletí se usídlila v dominikánském klášteře sv. Jiljí. V roce 1817 se k výuce orchestrálních nástrojů připojil zpěv. V dalším období sehrála škola významnou roli v rozvoji pražského hudebního života. Zejména koncerty orchestru a výpomocí žáků v tehdejších profesionálních orchestrech byly pro Prahu nenahraditelné. Pochvalně se o nich vyjadřil například i C. M. Weber, R. Wagner, H. Berlioz a F. Liszt.

V roce 1866 se o místo ředitele ucházel Bedřich Smetana, tehdejší konkurzní komise však dala přednost řediteli varhanické školy Josefu Krejčímu. Když pak v roce 1884 získala škola nové prostory v budově právě dostavěného Rudolfinu a v jejím čele stanul proslulý houslový pedagog Antonín Bennewitz, začala „zlatá doba“ Pražské konzervatoře. Po sloučení s varhanickou školou, v roce 1890, se začaly vyučovat další hudební obory: klavír, varhany, skladba a dirigování. V roce 1891 byl pro Pražskou konzervatoř získán Antonín Dvořák, nejprve jako profesor skladby, posléze, v letech 1901–1904 jako ředitel. Ten vychoval celou plejádu významných skladatelů. Byli mezi nimi např. Josef Suk, Vítězslav Novák, ale také operetní skladatelé Oskar Nedbal či Franz Lehár. Ostatně, slavných osobností, které prošly Pražskou konzervatoří, bylo mnoho: Otakar Ševčík, Jan Kubelík, Jaroslav Kocian, Václav Talich, Karel Ančerl, Rafael Kubelík, Bohuslav Martinů, Alois Hába a řada dalších. Po roce 1918 byla konzervatoř zestátněna, ale také přišla o své prostory v Rudolfinu. Po určitou dobu sídlila opět v klášteře, tentokrát benediktinském, pak v bývalém chemickém ústavu v Trojanské ulici a konečně v budově Na Rejdišti na pražském Starém Městě, kde působí dodnes. V roce 1919 došlo k dalšímu rozšíření, tentokrát o tzv. dramatickou školu pro výuku činoherního herectví.

O její založení se významně zasloužila legendární herečka Otýlie Sklenářová-Malá. V meziválečném období školu řídili rektori Josef Suk, Vítězslav Novák, Josef B. Foerster, Vilém Kurz, Jaroslav Kocian a další mimořádné osobnosti. Po 2. světové válce vzniklo též taneční oddělení (ze kterého se v r. 1980 ustavila samostatná Taneční konzervatoř) a z tzv. „mistrovské školy Pražské konzervatoře“ (několikaletá nadstavba po ukončení normálního studia) vznikla Akademie múzických umění. Od roku 1942 do roku 1970 stál v čele školy právník, klavírista a hudební popularizátor, dr. Václav Holzkecht, jenž školu provedl nejen těžkými léty nacistické okupace, ale i valnou částí období komunistické totality. V roce 1986 bylo založeno oddělení populární hudby se dvěma obory studia – zpěvem a skladbou. Po změně společenských poměrů v listopadu 1989 se profesori i studenti pustili s novým elánem do práce, aby se vyrovnali se stále stoupajícími nároky kladenými na hudební a divadelní profesionály. Velkým závazkem pro všechny zůstává udržení vysokého renomé a rozmnožení slavné, dvousetleté tradice této školy, která za dobu své existence vychovala nesčetné množství hudebníků, skladatelů, zpěváků, tanečníků a herců a sehrála zásadní roli v rozvoji hudební vzdělanosti českého národa.

CZK 10 (Wifag)

Date of issue: 6. 4. 2011

Author: Marina Richterová

Engraver: Martin Srb

The Prague Conservatory, established in 1808 as a school for professional training of orchestral musicians, ranks among the oldest European schools of its kind. A proclamation, issued by music-loving Prague aristocrats on April 25th, 1808, became the primary stimulus for its foundation; it is now considered the founding charter of the Prague Conservatory. The first contributions started arriving soon after its publication, with the number of contributors steadily growing. The forthcoming Napoleonic wars delayed the plans, so that the organization „Society for Improving Music in the Czech Lands” set up by the aristocrats in March 1810 as a body intended to fund and manage the school over the following (more than 100) years, had to wait until April 24th, 1811 for the opening of first classes. Until the autumn of 1811 when the school managed to secure its own premises and „get under the roof” at the Dominican monastery of St Giles, the students were taught at their teacher’s private rooms according to the first director Bedřich Dionýs Weber’s syllabus. Singing lessons were added in 1817 to the already existing courses in orchestral instruments. The school significantly contributed to the development of Prague’s musical life in the following period, with concerts provided by the school orchestra and the students’ involvement in local professional orchestras being of vital importance and attracting praise of most renowned composers, such as C.M. Weber, R. Wagner, H. Berlioz, F. Liszt. Bedřich Smetana applied for the post of the school’s director

in 1866, but he lost to organ school director Josef Krejčí, the candidate chosen by the selection board. The golden age of the school came in 1884; it moved to the newly completed Rudolfinum building and employed famous violin teacher Antonín Bennewith as director. New programmes, including piano, organ, composition and conducting courses, became available in 1890, after the school merged with the organ school, and in 1891 the school managed to secure Antonín Dvořák, first as a composition teacher and later as the school director (1901-1904). Dvořák formed a large number of leading composers, such as Josef Suk, Vítězslav Novák, opera composers Oskar Nedbal and Franz Lehár, although the school boasts also other famous alumni, such as Otakar Ševčík, Jan Kubelík, Jaroslav Kocian, Václav Talich, Karel Ančerl, Rafael

Kubelík, Bohuslav Martinů, Alois Hába, to name just a few. After 1918, the conservatory was nationalized and lost its premises at the Rudolfinum. It moved to a Benedictine monastery, and later to the building of a former chemical institute at Trojanova street, before it ended in its present premises on Prague’s Old Town Na Rejdišti street.

A drama school, providing courses in drama, was added to the school’s departments in 1919. The key figure contributing to its formation was legendary actress Otýlie Sklenářová-Malá. The school’s directors in the period between the two world wars included famous figures such as Josef Suk, Vítězslav Novák, J.B. Foerster, Vilém Kurz, Jaroslav Kocian, and others. After World War II, a dancing department (an independent Dancing Conservatory after 1980) was formed, and the Prague Conservatory’s „Master School” (providing follow-up courses after completion of standard programmes) was transformed into an independent academy of music. Václav Holzknecht (the school’s director from 1942 to 1970), a lawyer, pianist and popularizer of music, led the school during the difficult time of the Nazi occupation and most of the communist regime. In 1986, a popular music department was established to provide courses in two major subjects, singing and composition.

After the change in the society in November 1989, both teachers and students worked hard to meet the constantly increasing demands laid upon music and theatre professionals. The school’s major commitment is to sustain the high reputation of the school and to further expand the famous, two-century-old tradition of the school, which during its existence formed a myriad of musicians, composers, singers, dancers, and actors and played a significant role in the development of music education of the Czech population.

20 Kč (offset)

Den vydání: 4. 5. 2011

Autor: Adolf Absolon

Rytec: Martin Srb

PostEurop – asociace veřejných evropských poštovních operátorů – vyhlásila společným tématem známky EUROPA pro letošní rok lesy.

Lužní les (luh) je podmáčený les s vysokou hladinou podzemní vody a záplavovým cyklem. Tento dříve běžný biotop mizí s rostoucí regulovaností vodních toků.

V České republice lze

nalézt největší lužní les na soutoku řek Morava a Dyje a následně pak další zbytky lužního lesa se nacházejí na březích řek Labe u soutoku s Cidlinou (národní přírodní rezervace Libický luh), Moravy, Dyje a v jejích povodí.

Důležitá je přítomnost

vodního toku nebo vysoké hladiny

podzemní vody, díky tomu je totiž v půdě nedostatek kyslíku,

a tak dochází k redukčním pochodům. Vznikají sloučeniny, dávající půdě modré zbarvení a zvláštní zápach, tzv. glejové půdy. Typickými stromy lužních lesů jsou topol, dub, jasan, jilm, olše, vrba a lípa. Na více světelných místech jsou keře: střemcha, zimolez, svída, kalina či bez.

Bylinné složení je ovlivněno přítímím, které ve spodních patrech lesa panuje. Mnohé rostliny se popínají, aby se dostaly výše, jako například chmel otáčivý. Různé šlahouny pak tvoří popenec obecný, ostružiník či svízel. Na jaře vzniká v lužních lesích tzv. jarní aspekt, porost světlomilných rostlin, které kvetou, ještě než vyraší listy stromů. Mezi tyto rostliny patří bledule jarní, sněžěnka podsněžník, orsej jarní, křivatec žlutý, ptačinec velkokvětý, plicník lékařský, viola lesní a dymnivka dutá. V létě nastupují v bylinném patru především stínomilné byliny, hlavně trávy a dále děhel lesní, pomněnka bahenní, kosatec žlutý, čarovník obecný, podražec křovištní, vrba penízková, pryskyřník plazivý, kostival lékařský, krtičník hlíznatý, netýkavka nedůtklivá a kopřiva dvoudomá.

Mechové patro nebývá kompaktní, zabírá maximálně 10 % území. Kvůli vysoké půdní vlhkosti je v lužních lesích relativně málo půdní fauny, jako jsou žížaly a sekáči. V blízkosti vody naopak bývá hodně obojživelníků. Mezi typické ptáky patří pěnice, budníček, pěnkava, sedmihlásek, červanka, špaček, cvrčilka, rákosník, čáp, volavka, kvakoš, včelojed, káně, luňák, jestřáb, raroh či orel mořský.

CZK 20 (Offset)

Date of issue: 4. 5. 2011

Author: Adolf Absolon

Engraver: Martin Srb

This year's central theme for the annual EUROPA issue, announced by the Association of European Public Postal Operators PostEurop, is „Forests“.

An alluvial forest is a hardwood forest found on low levees, ridges and terraces with a high level of underground water within the floodplains of streams and rivers. This type of forest grows in areas that are slightly elevated above floodplain swamp and are usually flooded for a portion of the growing season. Formerly a normal biotope, it has been disappearing with the growing number of river realignment projects.

The largest alluvial forest in the Czech Republic grows at the confluence of the Morava and Dyje rivers. Residual alluvial forests can be found in the area of the confluence of the Labe and Cidlina rivers (Libický Alluvial Forest Natural Reserve), and on the banks or in the headwater area of the Morava and Dyje rivers.

The presence of a stream or river, or a high level of underground water leads to a lower amount of oxygen in the soil and subsequent reduction processes. The products of the processes contribute to the typical bluish colour and special smell of the so-called gley soil. Primary trees found include poplar (Populus L.), oak (Quercus L.), ash (Fraxinus L.), elm (Ulmus L.), alder (Alnus L.), willow (Salix L.), lime tree (Tilia L.). Shrubs and small trees, such as cherry (Prunus serotina), honeysuckle (Lonicera), cornel (Cornel), viburnum (Viburnum), elder (Sambucus), are present at places with more light.

The mix of plants found in alluvial forests depends on the shadow prevailing in the lower layers of the forest. Creepers,

F D C

such as hop vine (*Humulus lupulus*), try to penetrate into the upper layers. Other plants, such as ground ivy (*Glechoma*

hederacea), bramble (*Rubus*), catchweed bedstraw (*Galium aparine*), spread by vining stems. Light-demanding herbs flowering before leaves bud on the surrounding trees give the forest so-called spring aspect. Spring snowflake (*Leucojum vernum*), snowdrop (*Galanthus nivalis*), lesser celandine (*Ficaria verna*), yellow star-of-Bethlehem (*Gagea lutea*), starwort (*Stellaria holostea*), lungwort (*Pulmonaria officinalis*), early-dog violet (*Viola reichenbachiana*), hollowroot (*Corydalis cava*), are among the herbs most commonly encountered in spring.

A mix of grass species and other shadow-demanding herbs such as wild angelica (*Angelica sylvestris*), true forget-me-not (*Myosotis palustris*), yellow flag iris (*Iris pseudacorus*), enchanter's-nightshade (*Circaea lutetiana*), European birthwort (*Aristolochia clematitis*), moneywort (*Lysimachia nummularia*), creeping buttercup (*Ranunculus repens*), common comfrey (*Symphytum officinale*), common figwort (*Scrophularia nodosa*), touch-me-not balsam (*Impatiens noli-tangere*), cover the ground in summer. The patchy mossy underground tends to cover maximum 10 % of the forest floor.

Soil fauna in alluvial forests is relatively rare due to the high amount of water in the soil. Earthworms and harvestmen are among the most common species. Amphibians are frequent in wet areas. Birds typical of alluvial forest include yellow throat, different species of warbler, chaffinch, whitwing, robin, starling, stork, silver and night herons, bee eater, buzzard, kite, hawk, falcon, sea eagle.

Společné česko-slovenské vydání: Common Czech-Slovenian issue: Johann Gerstner (1851–1939)

34 Kč, 1,33 € (KOMB) – aršík

Den vydání: 27. 5. 2011

Autor: Karel Zeman

Rytec: Jaroslav Tvrdoň

Tato společná česko-slovenská emise s vyobrazením houslisty Johanna Gerstnera je určena k výročí jeho narození. Johann (Hans) Gerstner (17. srpen 1851, Žlutice – 9. leden 1939, Lublaň), i když většinu života prožil v Lublani, kde svým působením zanechal nejvíc stop, je vzpomínka na něj a především na jeho zásluhy příliš opomíjena a potlačena do pozadí. Ve Žluticích Gerstnera seznámil s hudbou Emanuel Wirth, který byl později sám uznávaným a úspěšným houslistou a pedagogem. Oba dva na housle a obecně v hudbě vzdělával ve Žluticích Karl Rohm. Gerstnera učil hře na flétnu, housle a zpěv. Ve Žluticích zůstal Gerstner do svých třinácti let, v roce 1864 se přihlásil na pražskou konzervatoř, která byla

v té době jedna z nejlepších hudebních institucí. Na konzervatoři studoval hru na housle. Gerstner během studia hrál druhé housle v Benewitzovém kvartetu, ve kterém se seznámil se špičkovými díly tehdejších českých skladatelů mnohokrát přímo z rukopisů. Byl také členem německého operního orchestru, kde hrál pod taktovkou Bedřicha Smetany. Harmonii a generál bas studoval Gerstner u ředitele konzervatoře Josefa Krejčího. Ostatní teoretické předměty ho vyučoval Josef Foerster, jehož bratr, Anton Foerster, mu doporučil, aby se nechal zaměstnat v Lublani. Hned po ukončení studií v Praze odešel Gerstner do Lublaně, kde začal působit jako ředitel Zemského divadla a jako houslový pedagog na škole Filharmonické společnosti. Během svého působení v Lublani se nejvíce věnoval pedagogické činnosti. Vyučoval dokonce na deseti výchovně-vzdělávacích institucích. Jenom na hudební škole Filharmonické společnosti vchoval za 48 let více než 1000 žáků – houslistů. Jeho nejúspěšnějším žákem byl

12

Slovinec Leo Funtek, který si vybudoval kariéru v Helsinkách ve Finsku jako houslista, dirigent a skladatel. Gerstner byl aktivní i jako koncertní houslista, spolupracoval na více jak 700 koncertech. Vedl komorní večery a hrál první housle na 154 takovýchto představeních. Naposledy vystoupil s orchestrem v roce 1911, kdy provedl obě Beethovenovy Romance, svoje poslední vystoupení měl při příležitosti stého výročí úmrtí Franze Schuberta v roce 1929. Dlouhých 40 let hrál každou neděli na housle také na lublaňském hlavním kůru. Pravidelně se účastnil hudebních představení a pedagogických seminářů v Grazu, Vídní, Salzburku, Mannheimu a Kolíně nad Rýnem. Kromě toho působil 25 let jako krajský zástupce společnosti Richarda Wagnera v Lublani. V Lublani se oženil s Josefínou Gnezda (Gnesda), dcerou majitele hotelu Slon. Ta mu porodila tři děti: Edith, Marii a Hanse Gerstnera ml. Všichni tři byli velmi hudebně nadáni, v otcových šlépějích šel nějakou dobu jeho syn Hans, který studoval hru na housle u Gerstnerova spolužáka a později známého houslového pedagoga Otakara Ševčíka. Navzdory svým zásluhám a vyznamenání císaře Františka Josefa v roce 1902 prožil Gerstner svoje stáří v chudobě a bídě. Kvůli nemoci očí si nemohl dodatečně přivydělávat. Osud zbytku jeho rodiny byl tragický, protože brzy po něm zahynuly i jeho žena a dcera při bombovém útoku na Lublaň v roce 1945. Jeho syn Hans Gerstner se odstěhoval do Vídně, kde napsal několik knih.

Hans Gerstner svými houslovými dovednostmi a pedagogickými znalostmi otevřel cestu rozvoje houslového umění

ve Slovinsku. Položil první, ale velmi důležité základy, na kterých stavěly všechny další generace houslových pedagogů. Za svého života nebyl Gerstner za svoji snahu a nezištnou obětavost doceněn, a to také pro svůj německý původ v době, kdy byli Němci ve Slovinsku velmi neoblíbeni. Nicméně byl Lublaňan, prožil tam většinu svého života a založil si tam rodinu. I když velmi přispěl k rozvoji slovinské kultury, za svého života nezískal místo, které by mu náleželo.

CZK 34, € 1.60 (KOMB) – miniature sheet

Date of issue: 27. 5. 2011

Author: Karel Zeman

Engraver: Jaroslav Tvrdouš

This common Czech-Slovenian issue featuring violinist Johann Gerstner commemorates the 160th anniversary of his birth.

Johann (Hans) Gerstner (August 17th, 1851, Žlutice - January 9th, 1939, Ljubljana) spent most of his life in Ljubljana where he left a deep mark in the local community, although the memory of him and of his special merits is rather marginalized and suppressed.

Emanuel Wirth, who later became a renowned and successful violinist and teacher, brought Gerstner to music. Both boys were taught how to play violin and music theory by Karl Rohm in Žlutice. Gerstner took also flute and singing lessons. Thirteen-year-old Gerstner (1864) was admitted to the Prague Conservatory, at that time one of the best music schools, to study violin. Josef Krejčí, the school's director, taught him harmony and general bass, the other theoretical subjects were taught by Josef Foerster whose brother Anton Foerster recommended Gerstner to take up a job in Ljubljana. His post as a second violinist in Benewitz Quartet gave Gerstner (still as a student in Prague) an opportunity to play top contemporary Czech compositions, often directly from the original music sheets. He also played violin in the local German Opera Orchestra conducted by Bedřich Smetana. As a fresh graduate Gerstner took up the job of director of the Slovenian Theatre and violin teacher at the Filharmonic Society's Music School in Ljubljana. Teaching was at the core of his activities in Ljubljana. He taught at up to ten schools. During his 48-year career at the Filharmonic Society's Music School he formed more than a thousand violinists; Leo Funtek from Slovenia, who became a renowned violinist, conductor and composer based in Helsinki, Finland, was the most successful of Gerstner's students.

Gerstner gave more than 700 concerts as an active performing violinist. He also played first violin at 154 concerts of chamber music. At his last orchestra performance (1911) he played both Beethoven's Romances. He gave his last public performance in 1929 at a concert commemorating 100 years from Franz Schubert's death. He also played violin in the main church choir in Ljubljana every Sunday for a long 40-year period, regularly attended workshops in Graz, Vienna,

Salzburg, Mannheim and Cologne as a violinist and teacher, and worked as regional representative of Richard Wagner Company in Ljubljana.

Gerstner married Josefina Gnezda (Gnesda), daughter of the Slon Hotel in Ljubljana, who gave him three children: Edith, Maria and Hans Gerstner Jr. All three were talented musicians. Hans, who took violin lessons from Gerstner's fellow student and famous violin teacher Otakar Ševčík, followed in his father's footsteps for some time. Despite his merits and medal received from Emperor Franz Joseph in 1902, Gerstner spent his old age in destitution and poverty. He was unable to earn some extra money because of his impaired vision. He died in 1939, his wife and a daughter met tragic death in a bomb attack on Ljubljana in 1945. His son Hans moved to Vienna where he wrote several books. As a skilled violinist and teacher Gerstner paved the way for the development of the art of violin play in Slovenia. All further generations of violin teachers were able to build on the first and most essential foundations laid by him. But his contribution and unselfish dedication were not sufficiently appreciated, possibly due to his German origin because at the time of his life in Ljubljana the Slovenian population greatly disliked Germans. Yet he was a Ljubljaner who together with his family spent most of their life in Ljubljana. During his life he did not gain a position he was entitled to, despite his great contribution to the development of Slovenian culture.

Dětem: Zdeněk Smetana – Malá čarodějnice For Children: Zdeněk Smetana – The Little Witch

10 Kč (Wifag)
Den vydání: 1. 6. 2011
Autor: Zdeněk Smetana
Grafická úprava: Otakar Karlas
Rytec: Bohumil Šneider

V letošní emisi Dětem si připomínáme Zdeňka Smetanu, českého animátora, scenáristu a výtvarníka. Narodil se 26. července 1925 v Praze. Pracoval ve studiu „Bratři v triku“ a později byl režisérem v „Krátkém filmu Praha“. Získal přes padesát ocenění na českých i zahraničních filmových přehlídkách a festivalech, mezi nimi byl i Lev sv. Marka, Zlatý medvěd, Cena londýnské akademie za nejlepší film roku. Za svůj život stvořil mnoho postavíček a podílel se na animaci oblíbených českých večerníků. Mezi nejznámější z nich patří Pohádky z mechu a kapradí (Křemílek a Vochomůrka), Rákosníček, Štaflík a Špagetka, Radovanovy radovánky a Malá čarodějnice, která byla vybrána pro letošní známku. Ilustroval také několik knih pro děti.

Malá čarodějnice, které je teprve několik set let a ještě neumí pořádně kouzlit, se chce podívat na slavný sábat, který se koná každý rok na vzdálené hoře. Její společník, starý moudrý havran jí to sice vylouvá, ale malá čarodějnice

ho neposlouchá. Pozoruje slavnost ukryta za keři, je však prozrazena a hlavní čarodějka, baba Bimbula jí uloží, že se do roka musí stát dobrou čarodějkou. Dívka se hned pustí do učení, a protože se má stát dobrou čarodějkou, koná při svém učení jen samé dobré skutky. Starým babičkám přičaruje otýpky dřeva, pomůže týranému koni a potrestá zlého kočičho, chudé květinářce přičaruje k papírovým růžím kouzelnou vůni vyvolávající dobrou náladu. Její kouzla sleduje s nevolí stará ježibaba Pingula a když malá čarodějnice kouzlem pomůže

dvěma dětem v pátek, kdy je přísně zakázáno kouzlení, pošle na ni za trest mráz a váníci. I toho však malá čarodějnice využije k dobru, staví s dětmi sněhuláka a uspořádá pro ně veselý karneval. A pak už nastane čas dalšího sabatu a malá čarodějnice musí složit mistrovskou zkoušku, skládající se ze tří úkolů.

CZK 10 (Wifag)

Date of issue: 1. 6. 2011

Author: Zdeněk Smetana

Graphic designer: Otakar Karlas

Engraver: Bohumil Šneider

FDC

This year's stamp of the series For Children commemorates Zdeněk Smetana, Czech animator, screenwriter and graphic designer.

Smetana was born on July 26th, 1925 in Prague. He worked in the Bratři v triku film studio and as a director in the Krátký film Praha film studio, received more than fifty awards at both national and international film shows and festivals, including a Golden Lion, Golden Bear, British Academy Film Award, created a large number of characters and helped animate popular Czech TV bedtime stories, such as Pohádky z mechu a kapradí (featuring Křemílek and Vochomůrka), Rákosníček, Štaflík a Špagetka, Radovanovy radovánky and Malá čarodějnice (The Little Witch). He also illustrated several children's books.

Aged no more than a couple of centuries, the Little Witch is still too young for a fully qualified professional witch. Despite her poor command of magic, she's dying to see the fabulous annual witches' Sabbath soon to be held on an isolated mountain. Abraxas, her old raven, tries to dissuade her, but she won't listen! Hidden in bushes on the mountain, she finds it impossible to stand back and joins the dancing witches. The witch in chief commands the culprit to become a „good” witch in no longer than a year's time!

The Little Witch understands it to mean that she is supposed to conjure the good, and not to be good in conjuring the bad, and immediately starts increasing her proficiency as a „good” witch. She conjures bundles of wood to help poor old women, helps an ill-treated horse, adds a charming smell causing euphoria to a poor flower girl's paper roses. But her good doings do not fail to leave heartburnings in a Little Witch's colleague, and when the Little Witch breaches the strict ban on Friday conjuring and helps two small children one Friday, she is punished with a heavy frost and snowstorm. She is able to turn the bad into a good magic, however, and the calamity ends in a merry carnival and snowmen building fun. By then it is time for the next annual Sabbath where the Little Witch is about to pass the qualification examination consisting of three tasks.

14 Poprava 27 českých pánů na Staroměstském náměstí **Execution of 27 Protestant leaders (21. 6. 1621)** **on the Old Town Square**

26 Kč (Waite)

Den vydání: 1. 6. 2011

Autor: Zdeněk Ziegler

Rytec: Václav Fajt

V roce 2011 si připomínáme 390. výročí popravy 27 českých pánů na Staroměstském náměstí v Praze. Staroměstská exe-

kuce, vykonaná 21. června 1621, byla hromadnou popravou dvaceti sedmi vůdců stavovského povstání. Představovala symbolickou tečku za událostmi, které začaly druhou pražskou defenestrací 23. května 1618 a skončily 8. listopadu 1620 porážkou stavovských armád v bitvě na Bílé hoře u Prahy. Poprava byla šokujícím a hrozivým představením, které mělo dokázat tehdejší Evropě, že Habsburkové se nenechají

zastrašit stavovským povstáním a žádná protestantská vzpoura nemůže ohrozit jejich autoritu. Tento akt ve svém důsledku upevnil vládu Habsburků na českém trůně a odradil potenciální opozici od jakékoli formy odboje.

Popravy začaly v pět hodin ráno, kdy se uzavřely brány města, a císařské vojsko pod vedením generála Albrechta z Valdštejna obsadilo Staroměstské náměstí. Zasahovat nemuselo, neboť popravy probíhaly až překvapivě klidně. Bylo postaveno lešení, asi dvacet kroků dlouhé a široké, potažené černým sukem. Popravčím byl ustanoven kat Jan Mydlář, který měl připraveny čtyři meče. Popravy trvaly do desáté hodiny.

Jan Mydlář byl utrakvista, proto nechal odsouzené pomodlit se podle jejich přesvědčení před popravou. Odsouzenenci přicházeli na pódium dle rodu, důstojenství a věku. První přišli na řadu direktori z stavu panského. Jáchymu Ondřejji Šlikovi byla nejdříve utata pravá ruka a poté byl stat mečem. Další popravení, Václav Budovec a Kryštof Harant byli stati mečem. Následovalo sedm odsouzenců ze stavu rytířského, kteří byli stati, Bohuslavu z Michalovic k tomu byla utata pravá ruka. Po členech rytířského stavu měli být popraveni zemští direktori z městského stavu. Jako první na jeviště vstoupil Jan Theodor Sixt z Ottersdorfu a již se chystal pokleknout, když se objevili jeho synovci, bratři Platejskové, se zprávou, že místodržící Karel I. z Lichtenštejna ortel pozdržel a rozkázal, aby byl Sixt odveden do vězení, kde se dočkal osobojujícího rozsudku. Na podobný čin čekali i příbuzní dalších odsouzených, především manželky, které daly vlivným politikům mnoho peněz a rodinných šperků.

Pět direktorů ze stavu městského byli taktéž stati. Následovala exekuce Jana Jesenského, kterému byl nejdříve vyříznut jazyk, poté byl stati, jeho tělo bylo rozčtvrceno a části těla byly nabodnuty na kůly umístěné po hlavních ulicích. Jan Jesenský byl potrestán nejpřísněji z několika důvodů. Jednak byl diplomatem ve službách stavů, který na uher-ském sněmu v Prešpurku přemlouval Uhry, aby se odklonili od císaře a jednak, protože napsal politicko-filosofický traktát Pro vindiciis contra tyrannos (česky Může být tyran svržen lidem?), ve kterém obhajoval právo lidu svrhnout panovníka, pokud nejedná v jeho zájmu. Toto dílo ho učinilo ideologem stavovského povstání. Oběma Němcům byla před stětím hlavy utata pravá ruka, ruka Leonarda Ruppela byla ještě před jeho smrtí pověšena na pranýři. Členové Jednoty bratrské byli obě-šeni, což pro ně byla ta nejpotupnější smrt, zbylí měšťané byli stati. Přední vůdci povstání byli rozčtvrceni a části jejich těl byly vystaveny na různých místech, dvanáct hlav bylo veřejně vystaveno. Dále byl městský úředník Mikuláš Diviš na hodinu přibit k šibenici za jazyk za to, že přivítal Fridricha Falckého při jeho příjezdu do Prahy (prameny se zmiňují o tom, že naštěstí nebyl porušen hlavní nerv a Diviš mohl po delší době opět mluvit).

Bezhlavá těla byla předána rodinám, které ostatky svých příbuzných se všemi obřady pohřbily. Dvanáct hlav Mydlář uložil do železných košů a bidly je připevnil na Staroměstskou mosteckou věž. Lebka Jáchyma Ondřeje Šlika na četné prosby

jeho vdovy, hraběnky

Šlikové, mohla být snata již v květnu 1622.

Na příkaz Karla z Lichtenštejna a byla pochována k jeho tělu. Zbýlých jedenáct hlav zde viselo až do vpádu saského vojska v listopadu 1631, poté byly seřmuty a se všemi poctami uloženy v Týnském chrámu. Po odjezdu saských vojáků v květnu 1632 při převzetí moci císařskými úředníky lebky záhadně zmizely.

Popraveni byli „Páni“: Jáchym Ondřej Šlik, Václav Budovec z Budova, Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic; „Rytíři“: Kašpar Kaplíř ze Sulevic, Prokop Dvořecký z Olbramovic, Fridrich z Bílé, Jindřich Otta z Losu, Diviš Černín z Chudenic, Vilém Konecchlumský z Konecchlumí, Bohuslav z Michalovic a „Měšťané“: Valentin Kochan z Prachové, Tobiáš Štefek z Koloděj, Ján Jesenský z Jesenova, Kryštof Kobr z Koberštejna, Jan Šultys z Felsdorfu, Maxmilián Hošťálek z Javoříce, Jan Kutnauer ze Sonenštejna, Simeon Sušický ze Sonenštejna, Nathanael Vodňanský z Uračova, Václav Maštěrovský z Jizbice, Jindřich Kozel z Peclinovce, Ondřej Kocour z Votína, Jiří Řečický, Michal Witmann, Simeon Vokáč z Chyš, Leander Ruppel z Ruppachu, Jiří Hauenšild z Fürstenfeldu. Místo popravě a smutný konec stavovského povstání připomínají dlažební kostky, které vyznačují prostor, kde stálo popravní lešení. Původní pódium rozmontovali a věnovali klášteru milosrdných bratří v Praze.

CZK 26 (Waite)

Date of issue: 1. 6. 2011

Author: Zdeněk Ziegler

Engraver: Václav Fajt

The stamp commemorates the 390th anniversary of the execution of 27 Czech Protestant leaders on the Prague's Old Town Square. The mass execution of June 21st, 1621

became a symbolic end of the series of events that begun with the second defenestration of Prague on May 23rd, 1618, central to the start of the Thirty Years' War in 1618, and ended with the Protestant armies' defeat at the Battle on White Mountain near Prague, November 8th, 1620.

The execution was to become a shocking and frightening performance intended to prove to the contemporary Europe that the Habsburgs were not impressed by the leading Protestant aristocracy's revolt and that no rebellion, staged by Protestants, was able to jeopardize their authority. It led to a stronger position of the Habsburg dynasty on the Czech throne and suppression of any form of resistance on the side of a potential opposition.

14

The execution started at five in the morning. The city gates were closed and the Imperial Army, led by General Albrecht von Wallenstein, filled in the Old Town Square.

No interventions were necessary, however, as no riots accompanied the surprisingly quiet execution of each of the leaders. A scaffold, about twelve meters long and twelve meters wide, was erected and covered with black cloth. Resident hangman Jan Mydlář, appointed to conduct the executions, was already waiting with four swords. The executions lasted until ten o'clock.

As an Ultraquist, Jan Mydlář gave the prisoners a chance to pray according to their religion before dying. They filed for death in the order of birth, personal merits, and age. Lords came first, Jáchym Ondřej Šlik had his right hand cut off and then was decapitated, Václav Budovec and Kryštof Harant were decapitated. Seven knights followed, of which Bohuslav of Michalovice had also his right hand cut off before decapitation.

The executions of members of the burgher class were to follow with Jan Theodor Sixt of Ottersdorf. As he was preparing to get on his knees his nephews, brothers Platejš, arrived with the news that Vice-Regent Karl I, Prince of Liechtenstein had suspended the sentence. Sixt was taken back to the prison and later acquitted. Many other families, especially wives of those sentenced, who had bribed influential politicians with huge sums of money and family jewels, anxiously awaited a similar act. Five burghers were beheaded. Jan Jesenský had his tongue cut off before decapitation. The beheaded body was quartered and each quarter displayed on a stake located on one of Prague's main streets. Jesenský's heaviest punishment had several reasons. Firstly, as a diplomat representing the Czech aristocracy he had tried to convince Hungarian aristocrats at the Pressburg (today's Bratislava) assembly to pull away from the Empire. Secondly, in his political philosophical tractate *Pro vindiciis kontra tyrannos* he defended a nation's right to overthrow its ruler if he does not act in the nation's interest; this work made him the ideologist of the Czech Protestants' uprising. The two German prisoners had the right hand cut off before decapitation. Leonard Rüpffel's hand was attached to a pillory while he was still alive. Members of the Moravian Church

FDC

were hanged (it was the most disgraceful way of death for them). The other burghers were beheaded. The bodies of the main leaders were quartered; the quarters as well as twelve heads were publicly displayed at different places. Prague's town hall official Mikuláš Diviš had his tongue nailed to the gallows for one hour as a punishment for his welcoming speech on Winter King Friedrich von der Falz' arrival to Prague. He was lucky because he suffered no damage to the main nerve and was able to speak again after an extended period of time, according to contemporary sources. The beheaded bodies were issued to the families who buried them with all rituals. The hangman put the twelve heads into iron baskets and displayed them on the Old Town's Bridge Tower. After numerous appeals by Countess Šlik to Karl von Liechtenstein, the skull of her late husband Jáchym Ondřej was removed already in May 1622 and laid to the rest of his body. The other eleven heads had remained on display until the Saxon invasion in November 1631 when they were removed and buried with all honour in Týn Church on the Old Town Square. But when the Saxon army withdrew in May 1632, the skulls mysteriously disappeared after the assumption of control over Prague's town hall by Imperial officials. The list of those executed includes: Jáchym Ondřej Šlik, Václav Budovec of Budov, Kryštof Harant of Polžice and Bezdružice, as „lords“; Kašpar Kaplíř of Sulevice, Prokop Dvořecký of Olbramovice, Fridrich of Bílá, Jindřich Otta of

Los, Diviš Černín of Chudenice, Vilém Konecchlumský of Konecchlumí, Bohuslav of Michalovice, as „knights”, and Valentin Kochan of Prachová, Tobiáš Štefek of Koloděje, Ján Jesenský of Jesenov, Kryštof Kobr of Koberštejn, Jan Šultys of Felsdorf, Maxmilián Hošťálek of Javoříce, Jan Kutnauer of Soneňštejn, Simeon Sušický of Soneňštejn, Nathanael Vodňanský of Uračov, Václav Mašřetrovský of Jizbice, Jindřich

Kozel of Peclinovec, Ondřej Kocour of Votín, Jiří Řečický, Michal Witmann, Simeon Vokáč of Chyš, Leander Ruppel of Ruppach, Jiří Hauenšild of Fürstenfeld, as „burghers”. A set of cobblestones, installed at the place where the scaffold (dismantled after the execution and given to the Prague's Monastery of Merciful Brothers) stood, commemorates the execution site and the sad end to the Czech Protestants' uprising.

100 let od prvního veřejného letu Jana Kašpara 100 years since Jan Kašpar's first public flight

21 Kč (Wifag)

Den vydání: 1. 6. 2011

Autor: Pavel Sivko

Rozkresba známky a FDC: Bedřich Housa

Rytec známky a FDC: Jaroslav Tvrdoň

Jan Kašpar (20. květen 1883, Pardubice – 2. březen 1927, Pardubice) byl český inženýr, průkopník české aviatiky, nejznámější z prvních českých leteckých konstruktérů a pilotů. Proslavil se zejména svými průkopnickými dálkovými lety. Vystudoval strojný inženýrství na C. a k. české vysoké škole technické v Praze. Po složení státní zkoušky absolvoval jeden semestr vyšší automobilové školy v Německu a v roce 1908 nastoupil do zaměstnání u firmy Basse & Selve v Alteně v německém Vestfálsku. Zde se začal intenzivně zajímat o letectví. Po návratu do Čech nastoupil do zaměstnání v automobilce Laurin & Klement v Mladé Boleslavi, ale brzy „laurinku“ opustil a vrátil se do rodných Pardubic, kde se spolu se svým bratrance Ing. Evženem Čihákem věnoval konstrukci letadel. Po čase se bratrance rozešli a Evžen Čihák se pustil do stavby letadel spolu se svým bratrem Hugem, nezávisle na něm. Kašpar nejprve zkonstruoval jednoplošník po vzoru letadla Antoinette francouzského konstruktéra Lathama. V průběhu stavby ho zastihla zpráva, že dne 25. července 1909 přeletěl Francouz Louis Blériot Lamanšský průliv. Kašpar letadlo dokončil, ale nedokázal s ním vzlétnout. Koupil proto letadlo typu Blériot XI (stroj výrobního čísla 76) za 18 000 franků. Letadlo nejprve vybavil vlastním motorem, později motorem typu Anzani. První úspěšný let provedl dne 16. dubna 1910, kdy proletěl dráhu 2 km ve výši 20-25 metrů. Po získání prvních zkušeností s pilotáží složil dne 16. června 1910 pilotní zkoušku před

komisí. V roce 1911 vzletl s nově postaveným letadlem vlastní konstrukce, vybaveným motorem Daimler o výkonu 70 koňských sil. S tímto letadlem plánoval uskutečnění prvního dálkového letu v Čechách. Nejprve si vyzkoušel orientaci při letu na trati Pardubice – Chrudim a zpět, který uskutečnil 30. dubna 1911. Let trval 24 minut a 23 sekund a uskutečnil se ve výši 400 metrů. Tehož dne uskutečnil Kašpar první vzlet s cestujícími, jímž byl jeho bratranec Evžen Čihák. Slavný let Pardubice – Velká Chuchle, který jej proslavil, uskutečnil 13. května 1911. Vzdálenost 121 km překonal za 92 minut ve výšce asi 800 m. Letoun, kterým tento let uskutečnil, daroval Kašpar v roce 1913 tehdejšímu Technickému muzeu Království českého, kde (dnes Národní technické muzeum v Praze) je vystaveno dodnes. Dalším jeho slavným letem se stal první dálkový přelet s cestujícími v Čechách na trase Mělník – Chuchle, kterou zdolal za 41 minut a 55 sekund. Jeho pasažérem byl redaktor listu Národní politika Jaroslav Kalva. Zemřel v chudobě, pod vlivem duševní nemoci spáchal sebevraždu.

CZK 21 (Wifag)

Date of issue: 1. 6. 2011

Author: Pavel Sivko

Engraver: Bedřich Housa, Jaroslav Tvrdoň

Jan Kašpar (May 20th, 1883, Pardubice - March 2nd, 1927, Pardubice) was a Czech engineer, Czech aviation pioneer, most renowned member of the first group of Czech aviation

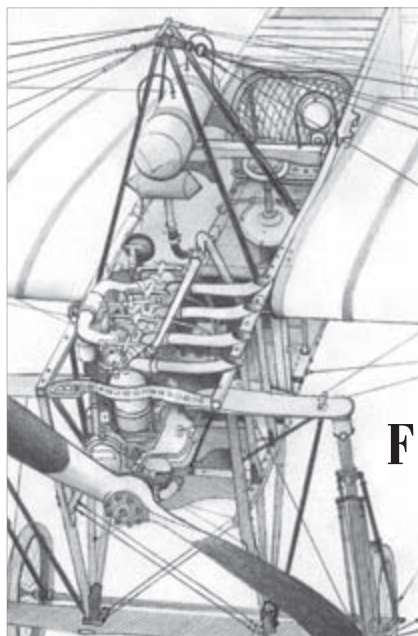

15

builders and pilots. His pioneering long-distance flights made him particularly famous. A mechanical engineering graduate from the Imperial and Royal Czech Technical University in Prague, Kašpar successfully completed a one-term programme at a higher car school in Germany and took up a job with Basse&Selve in Altena, Westfalia in 1908 where his interest in aviation began. After a short employment with Laurin&Klement in Mladá Boleslav he returned back to his native Pardubice and set up an aviation building business with his cousin Evžen Čihák. Both cousins went their own separate way after some time, however, with Evžen Čihák starting an independent business together with his brother Hugo. Kašpar's first construction was a monoplane after the Antoinette monoplane manufactured by French designer Latham. While he was still building the monoplane, he heard the news of Louis Blériot's first flight across the English Channel on July 25th, 1909. The news made him buy a Blériot XI (serial number 76) for 18 000 francs after he had found himself unable to take off his own model. The first engine he used in the Blériot was his own model, later replaced with an Anzani. Kašpar's first successful flight, covering 2 kilometres at a height of 20-25 meters, came on April 16th, 1910. He gained his first experience as a pilot during the next few months, and passed a pilot examination on June 16th, 1910.

In 1911 Kašpar performed the first flight in his own model fitted with a 70 HP Daimler engine and intended for a first long-distance flight in the Czech territory. The first test flight at a 400-meter height lasted 24 minutes and 23 seconds. Kašpar made another flight on the same day, April 30th, 1911, this time accompanied by his cousin Evžen Čihák as passenger.

Kašpar's highlight event, the famous Pardubice-Velká Chuchle flight (May 13th, 1911), covered 121 kilometres at about 800 meters above the ground in 92 minutes. The aircraft,

FDC

donated by Kašpar to the Technical Museum of the Czech Kingdom (today's National Technical Museum in Prague) in 1913, is still on display.

Kašpar's next famous event was the first long-distance passenger flight. The Mělník-Chuchle flight lasted 41 minutes and 55 seconds; the passenger was Jaroslav Kalva, editor of the *Národní politika* daily.

Impoverished and suffering from mental disease, Kašpar committed suicide in 1927.

16 Zvířecí mláďata – křeček polní Young Animals – *Cricetus Cricetus*

10 Kč (offset)

Den vydání: 15. 6. 2011

Autor: Libuše a Jaromír Knotkovi

Rytec: Martin Srb

Křeček polní (*Cricetus Cricetus*) patří do blízkého příbuzenstva hrabošů (někdy jsou křečkovití, hrabošovití a myšovití řazeni do jediné čeledi). Dosahuje střední velikosti a má zavalitější tělo, krátké končetiny a kratičké, řídké osrstěný ocas. Na rozdíl od sysla, s nímž bývá zaměňován, se vyznačuje pestrým zbarvením. Na hřbetě bývá obvykle žlutohnědý až rezavě hnědý s načernalými konci delších chlupů, na břiše

naopak tmavohnědý až černý. Hlava je svrchu rezavá, zatímco po stranách, za ušima a na čenichu jsou bílé nebo nažloutlé skvrny stejně jako u předních končetin. Poměrně hustou srst vyměňuje jednou ročně. Dalšími znaky jsou dobře vyvinuté lícní torby, u samců nacházíme v době rozmnožování nápadně zvětšené boční kožní žlázy. Křeček polní je aktivní hlavně v noci. Výborně běhá a skáče. Hrabe si chodby o průměru 6–8 cm, které končí komorami na spaní, zásoby potravy a odkládání trusu. Zimu přespává v až 2 m hluboké, dobře vystlané noře. Po 20 ti denní březosti mívá do roka 2 až 3 vrhy po 3 až 12 mláďatech. Živí se obilím, semeny, zelenými rostlinami, hmyzem a ptačími mláďaty. Obývá území od jihozápadní Sibiře

(povodí Jeniseje) po Belgii a severovýchodní část Francie. Jako stepní druh se do vnitrozemí Evropy rozšířil během rozsáhlého odlesňování výrazně dříve než sysele, na archeologických nalezištích jsou jeho pozůstatky známy už z neolitu (zhruba před 6 až 7 tisíci lety). V České republice je obyvatelem otevřeného kulturního krajiny. V sedmdesátých až osmdesátých letech 20. století se jeho početnost u nás natolik snížila, že mnohde vymizel (zejména z vrchovin a pahorkatin). Nyní se jeho výskyt obnovuje zejména v nížinách, kde je místy opět velmi hojný (Polabí, jižní Morava aj.). V polohách nad 500-600 m n. m. je už vcelku vzácný.

CZK 10 (Wifag)

Date of issue: 15. 6. 2011

Author: Jaromír and Libuše Knotek

Engraver: Martin Srb

The European hamster (Cricetus cricetus) is a species of hamsters relative to voles. Some authors classify hamsters, voles and mice as a single family.

The European hamster is a medium-sized, stout-bodied animal with short legs. The tail is short and furred. It is often taken for a marmot, but unlike a marmot, the European hamster is more colourful, with yellow to orange brown dorsal fur with black ends, and a dark brown to black chest and belly. The top head fur is reddish, with white or yellow patches behind the ears and on the nose (and on the front legs). The animal changes its rather thick coat colour once a year. Other prominent features include very large cheek

poaches, and flank glands of males that are much larger during the breeding season. The European hamster is a nocturnal species. It is an excellent runner and jumper. It lives in separate burrows, consisting

of tunnels 6–8 cm in diameter, nesting chamber, hibernating chamber, food and storage chambers and droppings chamber. It can burrow as deep as 2 meters in winter months when it hibernates. Females usually have 2-5 litters each year. The gestation period is 20 days, and the size of the litter ranges from 3 to 12 young.

The European hamster's diet consists of grains, seeds, plants, insects and baby young nesting birds. It is native to a large area extending from south-west Siberia (the Yenisey river) to Belgium and north-east France. It started spreading from its original habitat on steppes into central Europe during the extensive deforestation period, significantly earlier than marmots; its remains were found on neolithic archaeological sites dating back some 6–7 thousand years. In the Czech Republic it lives in an open landscape. Since the 1970–80s, when it has become almost extinct, especially in hills and mountains, its presence has been steadily increasing, reaching very high levels in some regions (around the Labe River, in south Moravia, etc.), although its occurrence in areas more than 500-600 meters above the sea level is rather rare.

17 Mistrovství Evropy ve floristice „Europa Cup“ 2011 European florists – Championship “Europa Cup” 2011

25 Kč (ofset)

Den vydání: 15. 6. 2011

Autor: Vlasta Matoušová

Rytec: Miloš Ondráček

„EUROPA CUP“ je nejprestižnější evropskou soutěží v oboru aranžování květin, která se podobně jako olympiáda koná jednou za čtyři roky v jedné ze členských zemí asociace Florint. „FLORINT“ je mezinárodní asociací sdružující národní floristické svazy a asociace v rámci Evropy. Pod původním názvem FEUPF byl založen v roce 1956 ve Štrasburku a od ledna roku 2009 byl přejmenován na Florint. Soutěž je určena pro profesionály a koná se již od roku 1967, a to jednou za 4 roky. Pořadatelé Europa Cupu, který se v ČR uskutečnil poprvé (31. 8. – 5. 9. 2011), jsou město Havířov a Svaz květinářů a floristů ČR.

Soutěže se zúčastní 24 evropských zemí. Reprezentanti jednotlivých států budou soutěžit v šesti disciplínách, které je provedou nejen historií města Havířov, ale také historií české hudby. Hned dva soutěžní úkoly budou odrážet historii mladého Havířova a jeho vztah k uhlí a květinám. Následovat bude oslava 170. výročí narození Antonína Dvořáka. V žádné soutěži nesmí chybět svatební téma. Vše završí téma s nádechem módy a překvapení. Českou republiku bude reprezentovat Jaromír Kokeš – mistr ČR ve floristice 2010.

CZK 25 (Offset)

Date of issue: 15. 6. 2011

Author: Vlasta Matoušová

Engraver: Miloš Ondráček

Like the Olympic games, the top prestigious EUROPA CUP competition in floral design takes place once every four years in one of the member countries of FLORINT, the European Federation of Professional Florist Associations. The federation was formed in Strasbourg in 1956 under the name Fédération Européenne des Unions Professionnelles des Fleuristes (FEUPF) and changed its name to Florint in January 2009.

The first of these professional florist competitions was held in 1967. The EUROPA CUP 2011 will be held on August 31st–September 5th, 2011 and it will be the first time the competition will be held in the Czech Republic. The City of Havířov and the Czech Union of Flower Growers and Florists will be the organizers.

The competitors will come from 24 European countries.

The six disciplines will take them through the history of the organizing city and the history of Czech music. A couple of the competition themes will reflect Havířov's early history

and its relationship with coal and flowers. The next theme will be the 170th anniversary of Antonín Dvořák's birth. The final theme will focus on fashion and surprise. Jaromír Kokeš, 2010 Czech Master Florist, will represent the Czech Republic.

Mistrovství Evropy ve volejbale mužů 2011

2011 Men's European Volleyball Championships

18

20Kč (ofset)
Den vydání: 31. 8. 2011
Autor: Pavel Švejška

Po velmi úspěšném mistrovství světa žen v basketbalu, které se v loňském roce konalo v Brně, Ostravě a Karlových Varech a kde naše děvčata vybojovala překvapivě stříbrné medaile, dostávají možnost představit se našemu publiku reprezentanti jiného míčového sportu, ještě populárnějšího než je basketbal – volejbalisté. Tentokrát půjde o mužskou

reprezentaci, která v loňském roce v Itálii na mistrovství světa vybojovala překvapivě desáté místo a zvítězila dokonce nad posledním mistrem světa z USA 3:0 a podlehla nešťastně novému mistru světa Brazílii 2:3.

O uspořádání mistrovství Evropy se podělíme se sousedním Rakouskem a očekávané tuhé boje proběhnou ve dvou českých a dvou rakouských městech. U našich sousedů bude dějištěm Vídeň a Innsbruck. Na českém území se původně mělo hrát v Praze a v Liberci. Před nedávnou dobou naši pořadatelé změnili Liberec za Karlovy Vary, určitě nejen proto, že Karlovy Vary byly úspěšným pořadatelem finále basketbalového mistrovství.

Trenér české reprezentace Jan Svoboda zhodnotil složení naší skupiny B takto: „Ve skupině jsme společně s Ruskem, Portugalskem a s Estonskem. Jestliže jsme před losováním někoho nechtěli, pak to bylo Rusko a Srbsko. Ale také Portugalsko již dávno patří ke špičkovým evropským teamům a byli jsme rádi, když jsme v kvalifikaci o mistrovství světa zvítězili po infarktovém závěru 3:2. Ale ani Estonce bychom si ze čtvrtého, nejslabšího koše při losování nevybrali. Skupina je to těžká a postoupit z ní nebude nic lehkého. Přesto je to naším cílem“.

Vrcholný evropský turnaj se do České republiky vrací přesně po deseti letech. V roce 2001 v Ostravě vybojovali naši reprezentanti čtvrté místo. Čtyři skupiny po čtyřech účastnících, to je celkem šestnáct družstev. Vítězové skupin postupují přímo mezi posledních osm, teamy z druhých a třetích míst se utkají o další čtyři místa mezi posledními osmi a čtvrtí ze skupin v turnaji končí. Jde tedy o to, skončit na 2. či 3. místě ve skupině, soupeři pro nás mohou vzejít ze skupiny D, do které byly „nalosovány“ týmy Polska, Německa, Bulharska a Slovenska.

Zápasy ve skupinách se budou hrát 10. – 12. 9. 2011. Finálové vyvrcholení uvidí Vídeň 18. září. Skupinu A ve Vídni tvoří Rakousko, Srbsko, Slovinsko a Turecko, soupeři jim budou účastníci skupiny C, což jsou Itálie, Francie, Finsko a Belgie.

CZK 20 (Offset)
Date of issue: 31. 8. 2011
Author: Pavel Švejška

Following the 2010 FIBA Basketball Championship for Women in Brno, Ostrava and Karlovy Vary, a most successful event for the Czech players who won the unexpected silver medals, the Czech audience will get a chance to see players of another ball game, even more popular than basketball, viz. volleyball. The Czech men's representation team won the surprising 10th place at the 2010 World Cup in Italy after they had beaten the previous world champions, the US team,

3:0, but had unluckily lost 2:3 to the new world champions from Brazil.

The championships will be hosted in Austria and the Czech Republic. The anticipated tough events will take place in two Austrian and two Czech cities. The Austrian cities are Vienna and Innsbruck. The two host cities initially chosen by the Czech organizing committee, i.e. Prague and Liberec, were recently changed to Prague and Karlovy Vary, maybe because the latter was a successful host of the basketball championship finals.

Jan Svoboda, coach of the Czech representation team, used the following words to assess the position of the Czech players in Pool B: „We did not want to get Russia or Serbia before the drawing took place. Now we are in one group with Russia, Portugal and Estonia. Portugal has also been one of the top European teams, and we were very glad we had

managed to win the World Cup qualification event after the 3:2 heartbreaking finish. And Estonia would not have been our choice from the fourth, easiest group, either. It is a tough pool, and it will not be an easy task to go through. But it is our aim.”

The top European tournament comes back to the Czech Republic exactly after ten years. The Czech team won the fourth place in Ostrava in 2001. Four pools, each of four teams, means sixteen teams. The winners (first position) of each pool will go directly through to the final eight matches, the runners-up (second and third positions) will fight for the next four places out of the final eight, and those finishing on the fourth position will quit the tournament. So the task for the Czech team is to end up as second or third in the pool, with the possibility to face further competitors from Pool D, i.e. Poland, Germany, Bulgaria and Slovakia.

19 Ochrana přírody: Šumava – biosférická rezervace UNESCO Nature Protection: Šumava – UNESCO Biosphere Reserve

10Kč, 14Kč, 18Kč, 20Kč (KOMB)

Den vydání: 31. 8. 2011

Autor: Libuše a Jaromír Knotkovi
Rytec: Martin Srb

Význam Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava byl umocněn v roce 1990, kdy byla téměř celá oblast spolu se sousedním německým národním parkem Bavorský les vyhlášena v rámci mezinárodního programu UNESCO Člověk a biosféra jako biosférická rezervace. Cílem biosférické rezervace Šumava je trvale uchovávat typickou šumavskou krajinu se všemi jejími tradičními prvky, včetně způsobu hospodaření. Biosférická rezervace Šumava se nalézá v horské oblasti podél rakouské a bavorské hranice. Celá byla ovlivněna aktivitami lidí a také

často využívána již od 10. století (např. dolování zlata, sklářství). Šumava je také posledním velkým středoevropským územím s extenzivním způsobem využití. Pralesovité horské lesy, jezera glaciálního původu, rašeliniště, řeky a jejich kaňony, to vše jsou hodnoty, které se do dnešní doby uchovaly a kterými území oplývá. Les je zde přítomen na více než 65 % rozlohy

biosférické rezervace (květnaté a acidofilní bučiny, horské smrčiny, rašelinné bory); v porovnání s národním parkem Šumava, kde je procento zastoupení lesa vyšší (83,8 %). Zdejší rašeliniště jsou bezesporu nejzajímavějším prvkem. Obdobně extenzivně využívané „Pláně“ nalézající se od nadmořské výšky 1000 m v centrální části Šumavy.

Toto rozsáhlé území je využíváno jako louky nebo pastviny.

V oblasti žije celá řada druhů vzácných zvířat.

Zajímavý je výskyt severské myšivky horské, vzácné

zde také žije pro Šumavu nepůvodní druh – rys ostrovid. Z volně žijících ptáků potom tetřev hlušec a tetřevek obecný. V pramenné oblasti řeky Blanice má největší výskyt v České republice perlorodka říční.

Aršík uzavírá současnou šestici biosférických rezervací na našem území.

CZK 10, CZK 14, 18 Kč, CZK 20 (KOMB)
Date of issue: 31. 8. 2011
Author: Libuše a Jaromír Knotkovi
Engraver: Martin Srb

The importance of the Šumava National Park and Protected Landscape Area grew in 1990 with the declaration of a biosphere reserve (part of the UNESCO's Man and the Biosphere (MAB) programme) covering almost the entire Šumava region and the neighbouring Bavarian Forest National Park in Germany. The Šumava Biosphere Reserve is to preserve the typical Šumava landscape and all of its traditional elements including the way of its cultivation.

The biosphere reserve is located in the mountain area along the Austrian and Bavarian borders with the Czech Republic. The entire region was affected by human activities (such as gold mining, glass industry) and frequently used from as early as the 10th century. Šumava is also the last big central European area with an extensive way of using. The area abounds in ancient mountain forests, lakes of glacial origin, peat bogs,

19

nyons and similar values that have been preserved until the present day. Unlike the Šumava National Park with a higher percentage of forest (83.8%), forests (flower and acidophilic beech woods, mountain spruce woods, wetland pine woods) are present in more than 65% of the Šumava Biosphere Reserve. Local peat bogs are clearly the highlight of the area. The plains that cover the central part of Šumava at more than 1,000 meters above the sea level are also extensively used. The vast area is used as meadows or pasture land. A large number of rare animals, such as Northern birch mouse (*Sicista betulina*) or the imported Eurasian lynx (*Lynx lynx*), live in the area. Prominent wild birds include wood grouse (*Tetrao urogallus*) and black grouse (*Tetrao tetrix*). The Blanice river headwater area has the highest presence of freshwater pearl mussel (*Margaritifera margaritifera*) in the Czech Republic. The Šumava-UNESCO Biosphere Reserve miniature sheet is the final one of the present series of six sheets featuring Czech biosphere reserves.

František Alexander Elstner (1902–1974)

František Alexander Elstner (1902–1974)

14 Kč, (Wifag)

Den vydání: 14. 9. 2011

Autor: Antonín Odehnal

Rytec: Jaroslav Tvrdoš

František Alexander Elstner (11. duben 1902, Praha – 8. září 1974, Praha) byl český motoristický cestovatel, skaut, novinář a spisovatel. V roce 1916 vstoupil do tehdy relativně mladého a velmi rychle se rozvíjejícího skautského hnutí.

Po dokončení obecné školy studoval reálné gymnázium, z něžž byl posléze vyloučen. Ne však kvůli prospěchu, ale pro svou touhu po dobrodružství, která jej v sedmnácti letech zavedla jako člena protityfové brigády Mezinárodního červeného kříže na Zakarpatskou Ukrajinu (Podkarpatskou Rus).

Po návratu byl na pokyn ministerstva školství opět přijat jako vzorný žák, školu dokončil a následně studoval práva.

Poté dokončil nástavbu pro učitele, aby měl o prázdninách volno na ostatní aktivity – cestování a skautské tábory. Ve skautském hnutí byl velmi aktivní, v roce 1922 absolvoval v centru světového skautingu, v anglickém Gilwellu, Wood Badge kurz a od roku 1923 zakládal lesní školy skautingu i v Česku. Kromě skautingu se mladého Františka velmi záhy chopily i další dvě vášně – motorismus a psaní.

Od roku 1918 přispíval do časopisu Motor Revue, podílel se na založení několika motoristických klubů (například Liga československých motoristů, Aero Car Club) a vůbec se věnoval aktivní propagaci motorismu, a to nejen perem, ale i činy. V roce 1926 mu poskytla redakce Motor Revue půjčku a on si tak mohl splnit jeden ze svých snů – motocykl Sunbeam Norton, na nějž by učitel ze Staré Boleslavi jen tak finančně nedosáhl.

S tímto strojem, opatřeným přívěsným vozíkem, pak Elstner se svou ženou Růženu procestoval značnou část Evropy. V roce 1932 se vedení firmy Aero rozhodlo prověřit kvality svého nového modelu Aero 500 v zátěžovém testu, jehož běžnou formou tehdy byla dálková jízda. Jako testovací jezdec byl vybrán právě Elstner, tou dobou již známý motoristický propagátor, a trasa vedla „jen“ Evropou. Běžná jízda Evropou jako zátěžový test může znít možná úsměvně, ovšem jen do chvíle, než si uvědomíte, že tehdejšími Alpami nevedly žádné dálniční tunely, tehdejší Jugoslávii nevedly prakticky žádné slušné silnice, a že Aero 500 byl jednoválec o objemu motoru 499 cm³, do nějž se navíc museli naskládat tři lidé – Elstner, jeho manželka a vytáhlý student Vratislav Židlický.

Po komunistickém převratu v roce 1948 už nesměl dále cestovat, a tak všechny plány na další expedice včetně dlouho připravované trasy Praha – Peking vzaly za své. V roce 1959 dostal sice ještě jednou a naposledy povolení vycestovat

na větší cestu – jednalo se o propagační jízdu Sovětským svazem ve Škodě Octavii, v níž urazil přes 14 tisíc km. Ovšem to byla už opravdu poslední příležitost, a tak cestoval alespoň po republice, pořádal přednášky, propagoval skauting, psal pro děti a mládež a snažil se publikovat. Ani to poslední mu však v sedmdesátých letech minulého století nebylo umožněno.

CZK 14 (Wifag)

Date of issue: 14. 9. 2011

Author: Antonín Odehnal

Engraver: Jaroslav Tvrdoš

František Alexander Elstner (April 11th, 1902, Prague - September 8th, 1974, Prague) was a Czech motorist traveller, scout, journalist and author. Aged 14, he joined the still relatively young and fastly developing scout movement. After a primary school he entered a grammar school, but was excluded at the age of 17 because of his love of adventure (rather than bad marks): he joined the International Red Cross and was sent as a member of its anti-typhoid brigade to Subcarpathian Rus. On his return, he was re-admitted on the Education Minister's order as an excellent student, finished the school and went to study law. He also completed a higher education programme allowing him to work as a teacher; long summer holidays gave him sufficient time for his other activities, such as travels and scout camps. Elstner was a very active member of the scout movement. He completed a wood badge course in the world scout centre Gilwell, England in 1922, and in 1923 began setting up wood scout schools in Czechoslovakia.

As a young boy, he also became a passionate motorist and author. He wrote for the magazine *Motor Revue* (since 1918), helped to set up several motorist clubs (e.g. League of Czechoslovak Motorists, Aero Car Club), and promoted motorism in general, by both writing and working. A loan from the magazine *Motor Revue* fulfilled one of his dreams: he was able to buy a Sunbeam Norton in 1926. As a teacher in a small town Stará Boleslav he could not afford it from his pay. He and his wife Růžena used the motorcycle with a side car extensively on their travels throughout most of Europe. As a renowned motorist, Elstner was chosen by the management board of car producer Aero to perform the stress test of its new model Aero 500. In 1932, a standard stress test meant only a long-distance tour. It might sound funny, but only until you realize that there were no highway tunnels through the Alps and virtually no good roads through Yugoslavia at the time, and that Aero 500 was a 499 cc single-cylinder motorcycle required to accommodate three people – Elstner, his wife, and Vratislav Židlický's overgrown student body. The post-1948 communist regime ended Elstner's plans of any further expeditions, including the long prepared Prague-Beijing tour. He received one more travel permit for a Škoda Octavia promotion tour of the Soviet Union in 1959, covering more than 14 thousand kilometres. But it was the last time he was allowed to travel abroad. His activities were limited to local travels, lectures, promotion of scout movement, writing books for children and young people, and publication attempts, although the last activity was also prohibited in the 1970s.

21 Umělecká řemesla: historické varhany, Plasy Crafts: Historical organs, Plasy

10 Kč (ofset)

Den vydání: 14. 9. 2011

Autor: Pavel Dvorský

Rytec: Jaroslav Tvrdoň

Plaské varhany jsou unikátní ranně barokní varhanní stroj, instalovaný v kostele Nanebevzetí Panny Marie v plaském cisterciáckém klášteře. Byly postaveny v roce 1688 významným českým varhanářem Abrahamem Starkem z Lokte. Plaské varhany patří mezi největší varhany v České republice. V době svého vzniku měly tyto varhany 29 znějících rejstříků. Koncem 18. století proběhla jejich první velká přestavba, která velmi výrazně pozměnila celkovou podobu nástroje, další úpravy zde proběhly počátkem 20. století, poslední provoz těchto varhan před jejich celkovou rekonstrukcí proběhl v roce 2000. Poslední zásadní rekonstrukce a restaurace varhan do původní barokní zvukové podoby z roku 1688 proběhla

v letech 2004–2006. Zásahu na tom mají zejména varhanář Vladimír Šlajch a výtvarník Václav Stádník. Mons. biskup František Radkovský jim slavnostně poželhal 29. září 2006, slavnostní koncert tehdy provedl známý klavírista a varhaník Jaroslav Tůma.

CZK 10 (Offset)

Date of issue: 14. 9. 2011

Author: Pavel Dvorský

Engraver: Jaroslav Tvrdoň

The organ at the Church of the Assumption of Our Lady in the Cistercian Monastery in Plasy is a unique early Baroque instrument. Built in 1688 by leading Czech organ builder Abraham Stark from Locket, it had 29 registers and is still counted among the largest organs in the Czech Republic.

The first large restoration event in the late 18th century involved a significant change of the overall shape of the instrument. The next partial restoration came in the early 20th century. The organ was last played in 2000 before it entered its next overall reconstruction and restoration project in 2004-2006. The project led by organ builder Vladimír Šlajch and graphic artist Václav Stádník involved restoration of the organ to its original 1688 Baroque sound.

Renowned pianist and organist Jaroslav Tůma gave a concert at the inauguration ceremony held on September 29, 2006 in the presence of bishop František Radkovský who consecrated the restored instrument.

Světový den pošty **World Post Day**

22

21 Kč (offset)

Den vydání: 5. 10. 2011

Autor: Dušan Kállay

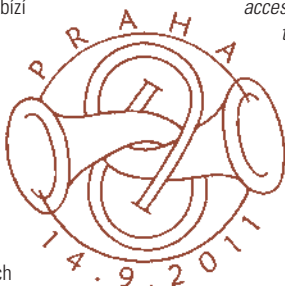
Rytec: Miloš Ondráček

Světový den pošty, každoročně připadá na 9. říjen, tedy den, kdy v roce 1874 vznikla Světová poštovní unie – SPU (Universal postal union – UPU). Byla založena v Bernu ve Švýcarsku původně jako tzv. Generální poštovní unie. Jejím hlavním cílem bylo a stále je zabezpečit rozvoj mezinárodního poštovního spojení a sjednocovat podmínky pro mezinárodní poštovní přepravu. Základními smluvními dokumenty SPU jsou Akta obsahující pravidla pro mezinárodní poštovní služby. Nejvyšším orgánem SPU je Světový poštovní kongres, který se schází minimálně jednou za čtyři roky a provádí změny Akt SPU. V období mezi kongresy řídí SPU Administrativní rada složená ze 41 členských zemí, Rady poštovního provozu

a Poradního výboru. Sekretariát SPU se nazývá Mezinárodní úřad. V jeho čele stojí volený generální ředitel. V současnosti to je Edouard Dayan z Francie. Jednacím jazykem SPU je francouzština.

SPU v současné době sdružuje 191 členských zemí. Do její působnosti patří více než 5 milionů pracovníků na více než 660 tisících poštovních provozovnách. Poslední z Kongresů SPU se uskutečnil v roce 2008 ve Švýcarsku. Se svou celosvětovou sítí může poštovní sektor sehrát důležitou roli na cestě k informační společnosti. Poštovní provozovny v mnoha zemích již nejsou jen místem, kde je možno podat nebo převzít poštovní zásilku, ale stále častěji nabízí i moderní elektronické a finanční služby. V řadě zejména rozvojových zemí pak vlády, mezinárodní organizace i soukromá sféra využívají poštovní sektor jako vhodný prostředek pro přístup veřejnosti k novým informačním a komunikačním technologiím jako jsou internet, elektronická pošta apod. S potěšením je možno konstatovat, že Česká pošta, s.p. v tomto vývoji nezaostává. Do portfolia jejích služeb tak patří i služby spojené s elektronickým bankovníctvím, hybridní poštou, registrovanou elektronickou poštou, do skupiny služeb e-Governmentu patřící provozování informačního systému centrální adresy a nejnověji i provoz certifikační autority PostSignum QCA.

France. French is the official language of the UPU. The UPU has now 191 member countries. It covers more than 5 million staff at more than 660 thousand postal branches. The global network of the postal sector may help it become an important player on the way to an information society. Postal branches in many countries have been transformed from places where you can merely post or pick up your mail into sites offering modern electronic and financial services. Governments, international organizations and private businesses in a number of developing countries have been using postal sector as a suitable channel for providing public access to new information and communication technologies, such as the Internet or email.

The Czech Post has not lagged behind. It has been offering a range of services relating to electronic banking, hybrid mail, registered electronic mail, e-Government and the recently established PostSignum QCA (the Czech Post is the administrator of a central address information system and a certification authority).

CZK 21 (Offset)

Date of issue: 5. 10. 2011

Author: Dušan Kállay

Engraver: Miloš Ondráček

The annual World Post Day held on October 9th commemorates the 1874 creation of the Universal Postal Union (UPU) in Bern, Switzerland. The original name was General Postal Union. The main goal of the UPU has been and continues to be to safeguard development of the international postal communication network and create uniform conditions for international mail exchange. The key documents are the UPU Acts containing rules for international postal services. The supreme body is the Congress whose members meet at least once every four years; the last meeting was held in 2008 in Switzerland. The Congress has the power to amend the UPU Acts. The Council of Administration (CA) coordinates the activities of the UPU between the meetings of the Congress; its members include 41 of the UPU member countries, the Postal Operations Council (POC) and the Consultative Committee (CC). The International Bureau (IB) acts as the UPU secretariat. The present Director General of the IB is Edouard Dayan of

FDC

Český filmový plakát

Czech film posters

10 Kč, 10 Kč (ofset)
Den vydání: 5. 10. 2011
Autor: Zdeněk Ziegler
Rytec: Václav Fajt

Něžná

Autorka plakátu k filmu Něžná (1970, Francie) režiséra Roberta Bressona, malířka a grafička Olga Poláčková-Vyleťalová se narodila 8. srpna 1944 v Hradci Králové. Vystudovala Soukromá studia (1963; Antonín Kybal), Výtvarnou školu (1968) a Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze (1968–1969; Karel Svoboda). Kolektivně vystavuje od roku 1974, samostatně od roku 1980. V letech 1969–1989 vytvořila sedmdesát šest filmových plakátů. Její návrh plakátu k filmu Něžná se stal ikonou československého filmového plakátu. Všechna díla se vyznačují poetickým laděním, snovou lehkostí a fantazií. Autorka získala i řadu prestižních mezinárodních cen. Oceněné filmové plakáty: 1973 Grand prix na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes (Něžná); 1974 cena kritiky tamtéž (Mládí a láska); 1979 Zlatý Hugo na Mezinárodním filmovém festivalu v Chicagu (Zrcadlení).

V září roku 2008 byla plakátová tvorba Olgy Poláčkové-Vyleťalové představena na samostatné výstavě v pražském kině Světozor.

Manžel, malíř, grafik, divadelní a filmový výtvarník Josef Vyleťal se narodil v roce 1940 v Brně a zemřel v Praze jako 49letý mistr klasického, veristického surrealismu. Josef Vyleťal byl rovněž mj. tvůrcem filmových plakátů a kresba na FDC se rovněž věnuje tématu filmového plakátu, tentokrát z jeho dílny.

Markéta Lazarová

Autorem plakátu k filmu Markéta Lazarová (1966, Československo) režiséra Františka Vláčila je grafický designér a typograf Zdeněk Ziegler. Narodil se 27. října 1932 v Praze, vystudoval architekturu na ČVUT v Praze. Ještě v době svého studia začal tvořit svoje první, převážně reklamní a inzertní návrhy, od začátku 60. let se jeho grafická a typografická práce rozšiřuje o knižní návrhy a filmový plakát, jemuž předcházely od konce padesátých let propagační plakáty. Spolupracoval s celou řadou předních nakladatelství, nejprve SNKLU, později Odeon, Československý spisovatel, později Český spisovatel, Svoboda, Mladá fronta nebo Avicenum. Navrhl pro ně stovky knih a vytvořil řadu edic. Jeho knižní tvorba se vyhraňovala na jedné straně do čistě typografického pojetí, jak je na konci šedesátých let představují hlavně Váhy nebo Brody, a na druhé straně do volného obrazového pojetí knižní obálky, tvořené hlavně obrazovou montáží nebo koláží, postupem, který Ziegler uplatnil i v převážně většině svých plakátů. Od roku 1962 navrhuje obálky a grafické úpravy

knih. Z téhož roku pochází jeho první filmový plakát Křik.

Do současné doby vytvořil kolem tří set filmových, výstavních a divadelních plakátů. V roce 1964 vznikaly jeho první návrhy na obaly gramodesek. Současně se od počátku věnuje i tvorbě logotypů, v 90. letech pro nakladatelství Brody, vedle edic i jednotlivých titulů, a České muzeum výtvarných umění vytvořil corporate identity. Typografická stavba knih nakladatelství Aulos představuje jeden z jeho nejpromyšlenějších

projektů, v němž Ziegler propojuje čistě typografické řešení s výtvarným působením knižního celku. Od roku 1984 je členem sdružení českých grafických designérů Typo et, je členem Association Graphique Internationale. Od 60. let byla jeho knižní tvorba mnohokrát oceněna v soutěži o Nejkrásnější knihu, mezinárodní ocenění se dostalo dvěma svazkům Aulos, plakátová tvorba byla v roce 1978 oceněna cenou Zlatý Hugo v Chicagu. Jeho typografická tvorba byla publikována na řadě prestižních mezinárodních výstav a publikována v časopisech, jako je japonská Idea, Graphis, Typografia, Font a v ročenkách TypoDesignClub 1996–2001. V devadesátých letech spolupracoval s divadlem Za branou a s Národním divadlem. Podílel se na grafickém designu Národní galerie v Praze, Umělecko-průmyslového muzea v Praze, vytvořil logo Židovského muzea v Praze a corporate identity Českého muzea výtvarných umění v Praze. Je autorem mnoha poštovních známek a členem Komise pro výtvarné řešení poštovních známek České pošty, s.p.

CZK 10, CZK 10 (Offset)

Date of issue: 5. 10. 2011

Author: Zdeněk Ziegler

Engraver: Václav Fajt

Une femme douce

Author of a poster for the film Une femme douce (1970, France) directed by Robert Bresson, painter and graphic artist Olga Poláčková-Vyleťalová was born on August 8th, 1944 in Hradec Králové. She took a course of private studies with leading Czech textile artist Antonín Kybal (1963) and finished studies at an art school (1968) and Prague's Academy of Arts, Architecture and Design (1968-69; Karel Svolinský). The author of an overall seventy-six film posters (1969-89), Poláčková-Vyleťalová has been exhibiting her works at collective (since 1974) and solo (since 1980) shows. Her design of the Une femme douce poster became an icon of the Czechoslovak film poster art. A poetic harmony, dreamy lightness and imagination are the typical features of all of her works.

Her film posters won a number of prestigious international awards, such as the Cannes International Film Festival 1973 - Grand Prix for the Best Poster (Une femme douce); Cannes International Film Festival 1974 – International Critic's Prize (Mládí a láska, Youth and Love in English); Chicago International Film Festival 1979 – Gold Hugo (Zrcadlení, Mirroring in English).

Olga Poláčková-Vyleťalová's latest exhibition of film posters was the 2008 sole event at Prague's cinema Světozor.

Olga's husband Josef Vyleťal (1940, Brno – 1989, Prague), painter, graphic, stage and film artist, died as a 49-year-old master of classical, verist surrealism. Like his wife, Vyleťal

also created film posters. The drawing on the FDC, dedicated to the art of film posters, features one of his works.

Markéta Lazarová

Author of a poster for the film Markéta Lazarová (1966, Czechoslovakia) directed by František Vlácil, graphic designer and typographer Zdeněk Ziegler was born on October 27th, 1932 in Prague.

As a student of architecture at Prague's Czech Technical University, he started his career as a graphic designer and typographer creating his first, mainly advertising pieces, followed with book designs and film posters in the early 1960s. He contributed to a number of leading Czech publishers, such as SNKLU, later Odeon, Československý spisovatel, later Český spisovatel, Svoboda, Mladá fronta, Avicenum, designing hundreds of individual books and a number of book series. As a book designer, he used a purely typographic approach (works for the publishers Váhy or Brody in the late 1960s) on the one hand, or he approached the book wrapper as an empty space to be filled in with a montage or collage of paintings on the other hand. He used the latter process in most of his posters.

Ziegler's first film poster Křik (The Cry) appeared in 1962, his works after 1962 included also book wrappers and graphic designs. He authored some three hundred film, exhibition and theatre posters, designed a number of sleeves for gramophone records, logos, and created a corporate identity image for the publisher Brody (in the 1990s, apart from his designs of individual books and book series) and Prague's Czech Museum of Fine Arts. The typographic construction of books published by Aulos is one of Ziegler's most sophisticated projects, combining a purely typographic solution with the graphic impression of the book as a whole.

Ziegler is a member (since 1984) of the Czech Graphic Designer Association Typo (renamed to TypoDesignClub in 1996) and of the Association Graphique Internationale. He is the holder of many national Most Beautiful Book Design Awards, two international awards for books published by Aulos, the Chicago International Film Festival 1978 Gold Hugo for the Best Poster. He exhibited his typographic works at a number of prestigious international shows and published in a number of magazines, such as Japan's Idea, Graphis, Typografia, Font, TypoDesignClub 1996-2001 annual publications. Ziegler's works after 1990 include graphic designs for the Za branou theatre, Prague's National Theatre, Prague's National Gallery, Prague's Museum of Decorative Arts, Prague's Jewish Museum (logo), Prague's Museum of Fine Arts (corporate identity image). Ziegler is the author of a number of postage stamps and member of the Czech Post's Stamp Graphic Design Board.

Umělecká díla na známkách

Works of art on postage stamps

24 Kč, 26 Kč, 30 Kč (Waite)

Den vydání: 9. 11. 2011

Milenci, 1965

Jaroslav Vožniak (1933–2005)

Rytec: Václav Fajt

Galerie Středočeského kraje

Jaroslav Vožniak (26. duben 1933, Suchodol u Příbrami – 12. květen 2005, Praha) byl malíř, kreslíř a grafik. Patřil k legendám českého poválečného umění. Největší popularitu si získal unikátní sérií Ikon. Po způsobu středověké byzantské malby namaloval na dřevěné desky ženské polopostavy, které doplnil různými symboly a znaky. Místo Panny Marie a náboženských světic tu však byly portréty světových hvězd filmového plátna, které zdobily jako relikvie ukázký české bižuterie. Šlo o zcela neoriginálnější české dílo pop artu šedesátých let. Vožniak byl původně vyškolený jako litograf, teprve pak studoval na Vysoké škole uměleckoprůmyslové u Svolinského a pak i na Akademii výtvarných umění v Praze. Stal se společně s Bedřichem Dlouhým, Janem Koblasou a Karlem Neprašem členem seskupení Šmidrové. Všichni společně vyznávali estetiku divnosti, kterou jejich teoretik Jan Kříž definoval jako „zvláštní formu postsurrealistického symbolismu, proměněnou v nástroj bdělé imaginace ve službách niterných vizí i kritického vyrovnávání se společenskou realitou“. Jaroslav Vožniak vždy reagoval na různé výtvarné proudy. Učaroval mu hyperrealismus i surrealismus, pop art i abstrakce. Možná nejbližše ale měl svými originálními nápady k manýristům na dvoře Rudolfa II.

Žena v kukuřici, 1910

Joža Uprka (1861–1940)

Rytec: Miloš Ondráček

Galerie Joži Uprky

Joža Uprka, psáno též Jůza Uprka, (26. říjen 1861, Kněždub – 12. leden 1940, Hroznová Lhota) byl český malíř a grafik, představitel romantického historismu a secesního dekorativismu. Jeho dílo je národopisným dokumentem folklóru jižní Moravy. Pocházel ze selské rodiny z vesnice Kněždub. Byl synem rolníka a malíře samouka Jana Uprky a jeho druhé ženy Evy rozené Machálkové, jeho mladší bratr František se proslavil jako sochař. Do školy chodil ve Strážnici, středoškolské vzdělání získal v Olomouci, nejprve na německém učitelském ústavu a poté na olomouckém Slovanském gymnáziu. Ve studiích pokračoval od roku 1881 na pražské akademii u Františka Čermáka a od roku 1884 na mnichovské akademii. V Mnichově spoluzaložil spolek „Škréta“, jehož dalšími členy byli Alfons Mucha, Antonín Slaviček, Pavel Sochůň a Luděk Marold. Po tříletém pobytu v Mnichově se nejdříve vrátil do Prahy a v roce 1888 přesídlil

zpátky do rodného kraje, který ho inspiroval náměty a kde také vznikla stěžejní část jeho díla. Témata čerpal z každodenního života prostého lidu, práce, obyčejů a slavností, zachycoval podobu lidových krojů i krajinu Moravského Slovácka.

Díky stipendiu navštívil Paříž, kde studoval díla starých mistrů a seznámil se se současným uměleckým děním, zejména s impresionistickým stylem. Jeho obraz „Pout u svatého Antonína“ obdržel na pařížském Salonu v roce 1893 ocenění Mention

honorable a získal Uprkovi známost v zahraničí. Jeho patrně nejznámější obraz „Jízda králů“ vznikl ve dvojím provedení, realistickém a impresionistickém.

Nedaleko rodného Kněždubu, v Hroznové Lhotě, koupil Uprka malý domek jako ateliér. Ten nechal přestavět podle návrhu architekta Dušana Jurkoviče na patrovou vilu s dřevěnými prvky inspirovanými lidovou architekturou. Hostil zde osobnosti ze světa kultury, jako například Aloise a Viléma Mrštíkovi, Hanuše Schwaigra, Zdenku Braunerovou, Herberta Masaryka, Leoše Janáčka či Vítězslava Nováka. Malíře v Hroznové Lhotě navštívil i francouzský sochař Auguste Rodin.

Oženil se s lidovou malířkou Anežkou Karlíkovou ze Svatoborů. Koncem svého impresionistického období (1899–1905) se Uprka věnoval i grafice, hlavně technice leptu. V letech 1922–1937 žil v Kloboušicích u Ilavy na Slovensku ve vlastním zámečku s ateliérem a na slovenském venkově hledal novou inspiraci. V roce 1928 zavítal do Dubrovníka, kde studoval kroje i život prostých lidí.

Za svého života se Joža Uprka dočkal několika souborných výstav v Praze, Brně a Hodoníně. Spoluzaložil Klub přátel umění v Brně a patřil k zakladatelům a stal se vůdčí osobností Sdružení výtvarných umělců moravských (S. V. U. M.) se sídlem v Hodoníně. Byl také vedoucí postavou spolku Moravsko-slovenská společnost, později Národopisná Morava. Roku 1925 byl zvolen předsedou Sdružení slovenských umělců v Bratislavě.

Zřícenina hradu v lese, kolem 1840 **August Bedřich Piepenhagen (1791–1868)** **Rytec: Martin Srb** **Národní galerie v Praze**

August Bedřich Piepenhagen (2. srpen 1791, Soldin u Frankfurtu nad Odrou – 27. září 1868, Praha), byl německý malíř-krajinář samouk, žijící a tvořící v Praze. Pocházel ze skromných poměrů, vyučil se u svého otce knoflíkářem a prýmkařem. Při tovaryšském vandrování po Evropě se dostal do Švýcarska. Zdejší krajinné scenérie na něho zapůsobily mocným dojmem a přivedli jej k autodidaktickým malířským pokusům. Krátce pobýval v Curychu u krajináře Johanna Heinricha Wuesta. V roce 1811 ho vandrování zavedlo do Prahy, kde již zůstal natrvalo – pracoval zde na Starém Městě jako tovaryš prýmkaře a knoflíkáře Jana Rissbittera a po jeho smrti se oženil s jeho vdovou, s níž přejal i knoflíkářskou dílnu v domě U železných vrat. S pražským prostředím záhy srostl a stal se oblíbeným a vyhledávaným výrobcem knoflíků, začal zde však také ve větším měřítku s malováním a brzy se stal i uznávaným malířem. Celý život měl co dělat, aby uživil svou rodinu (je známý jeho výrok „umění jde za chlebem, ale řemeslo ho nalézá“, který vysvětluje jeho dvě souběžné činnosti), třebaže byl velmi prodáváným malířem a jeho krajiny, jichž za celý život namaloval velké množství, byly velmi oblíbené a kupované. Stýkal se s malířem Josefem Navrátillem a rakouským spisovatelem Adalbertem Stifterem, s nimiž ho pojilo romantické vidění přírody.

Měl čtyři dcery, dvě z nich – Charlotta a Luisa – zdědily jeho malířský talent a byly rovněž malířkami-krajinářkami, pokračovatelkami jeho stylu. Jeho krajinářské dílo i dílo jeho dcer vznikalo v době romantismu. Význam spočívá především v malířsky atraktivní, výjimečně početné a bohatě tvorbě otčově, dcery pak již jen pokračovaly v otčově odkazu. Byl také zdatným obchodníkem. Specifikem jeho nabídky, svědčící o jeho podnikavosti, byly drobné studie obrazu, sestavené na panelech (archy s počtem od čtyř až pěti do patnácti až dvaceti návrhů, rozměrů od tří do dvaceti centimetrů), které (podobně jako vzorníky knoflíků) předkládal svým zákazníkům v Praze i mimo ni; ti si pak podle nich mohli vybrat motiv a velikost budoucího obrazu.

CZK 24, CZK 26, CZK 30 (Waite) **Date of issue: 9. 11. 2011** **Lovers, 1965** **Jaroslav Vožniak (1933–2005)** **Engraver: Václav Fajt** **Central Bohemian Gallery**

One of the legendary figures of the post-war Czech art, Jaroslav Vožniak (April 26th, 1933, Suchbátka u Příbrami – May 12th, 2005, Prague) was a painter and graphic artist. He became best known as the author of a unique series of paintings called Ikony (Icons). Considered as the most original Czech pop art work, the ancient-Byzantine-icon-style paintings on wooden plates pictured - instead of the Virgin Mary and other female saints - world film stars decorated with Czech costume jewellery instead of religious relics and accompanied with various symbols and signs. Originally a qualified lithographer, Vožniak studied with Svoilinský at Prague's Academy of Arts, Architecture and Design and at Prague's Academy of Arts. In the mid-1950s, he and other students (Bedřich Dlouhý, Jan Koblas, Karel Nepraš and others) created a group called Šmidrové, centred around an „aesthetics of strangeness“ defined by the group's leading theoretist Jan Kříž as a „special form of post-surrealistic symbolism, transformed into an instrument of watchful imagination serving internal visions and critical understanding of social reality.“ Vožniak loved to try different art styles. He was fascinated with contemporary hyperrealism, surrealism, pop art and abstract art, although his original ideas might best respond to mannerism of Rudolf II's era.

Woman in Maize Field, 1910 **Joža Uprka (1861–1940)** **Engraver: Miloš Ondráček** **Joža Uprka Gallery**

Joža Uprka (known also as Józsa Úprka) (October 26th, 1861, Kněždub - January 12th, 1940, Hroznová Lhota) was a Czech painter and graphic artist. A representative of Romantic historicism and decorative Art Nouveau, he authored paintings documenting the life and habits of peasants in his native south Moravia.

in his own mansion with a studio, Uprka sought new inspiration in the Slovak countryside. He visited Dubrovnik in 1928 for a study of the life and costumes of rustic people.

Uprka lived to see several comprehensive exhibitions (Prague, Brno, Hodonín) of his works. He was one of the founders of a Brno art club (Klub přátel umění), co-founded and became the leading figure of a Hodonín-based association of graphic artists in Moravia (Sdružení výtvarných umělců moravských, S.V.U.M.), led an ethnic association called Moravian-Slovak Society (later Ethnic Moravia). In 1925 he was elected president of a Bratislava-based Slovak artists' association (Sdružení slovenských umělců).

Born into a peasant family, he was a son of farmer and amateur painter Jan Uprka and his second wife Eva née Machálková. Joža's younger brother František became a famous sculptor. Joža received elementary education in nearby Strážnice and was admitted to a German school for teachers in Olomouc and later to the Czech-language Slavic Grammar School in the same town. After graduation he took a course with František Čermák at Prague's Academy of Arts (1881-84). During his further studies at Munich's Academy of Arts he and other artists (Alfons Mucha, Antonín Slavíček, Pavel Sochaň, Luděk Marold) formed a group called Škréta. As a graduate he came back to Prague in 1887 and in 1888 he settled in his native region. Moravian Slovakia became the source of inspiration for the key part of his work. He painted scenes from the everyday life of peasants, their work, habits and festivities, folk costumes, surrounding landscape.

During his short stay in Paris (1892-93) Uprka studied both Old Masters and contemporary art styles, especially Impressionism. He received a Mention Honorable at the 1893 Paris Salon for his painting Pilgrimage to St Anthony Church (Pouť u svatého Antonínka) and became an internationally renowned artist. His best-known work, Kings' Ride (Jízda králů), had two original versions, one Realist and the other one Impressionist.

Uprka married folk painter Anežka Karlíková from Svatobořice and settled down in Hroznová Lhota near his native village Kněždub where he bought a small cottage and contracted architect Dušan Jurkovič to change it into a larger house. The resulting double-floor building included wooden features inspired by folk architecture and gave Uprka an opportunity to host leading Czech artists, such as Alois and Vilém Mrštík, Hanuš Schwaigr, Zdenka Braunerová, Herbert Masaryk, Leoš Janáček, Vítězslav Novák. French sculptor Auguste Rodin was also one of Uprka's guests in Hroznová Lhota.

In the end of his Impressionist period (1899-1905) Uprka also did some graphic, mainly etched works. In the Slovak village Klobušice near Ilava, where he lived between 1922 and 1937

Castle Ruin in Forest, c. 1840 **August Bedřich Piepenhagen (1791–1868)** **Engraver: Martin Srb** **National Gallery in Prague**

August Bedřich Piepenhagen (August 2nd, 1791, Soldin near Frankfurt an der Oder - September 27th, 1868, Prague) was a Prague-based German landscape-painter. Born into a button- and fringemaker's family, he learnt his father's trade and set off on a journey throughout Europe. The Swiss landscape made a powerful impression on him and led to his first attempts at painting and a short stay with the Zurich-based landscape-painter Johann Heinrich Wüest. After the journeyman years (1811), he settled down for good in Prague's Old Town where he joined fringe- and button-maker Jan Rissbitter's workshop, first as a finished journeyman and after Rissbitter's death and marriage to Rissbitter's widow, as master button-maker in Rissbitter's Iron Gate House. He soon grew fond of his Prague neighbourhood and as a popular button-maker drew in many new customers into the shop, but he also continued painting and soon established himself as a recognized painter. Although he was a fashionable painter and sold a large number of his numerous landscapes, it was not easy for him to secure a sufficient income for his family, a process famously described by him as „Art seeks bread, but craft finds it.“ He was a close friend of Czech painter Josef Navrátil and Austrian author Adalbert Stifter, with whom he shared Romantic love of nature.

Although two of his four daughters – Charlotta and Luisa – inherited their father's talent and became landscape-painters, it is the father's exceptionally extensive and attractive work that makes the family significant. The daughters only continued their father's style.

Piepenhagen was also a proficient businessman. He made a set of miniature sample paintings on sheets sized three to twenty centimetres, mounted on panels in a formation of 4–5 up to 15–20, and presented it to potential customers in Prague or outside the city to enable them to better specify the motif and size of a future painting.

Poštovní přepážky České pošty s filatelistickým zbožím

The Czech Post counters selling philatelic goods

Briefmarkenverkaufsstellen der Tschechischen Post

Guichet de la Poste Tchèque avec des articles philatéliques

Prodejna PostFila

Ortenovo nám. 542/16, 170 24 Praha 7 – Holešovice

Tel.: +420 251 036 389, fax: +420 220 875 543

Internet:

<http://www.ceskaposta.cz>

E-mail:

postfila@cpost.cz

PostFila

filatelistické služby České pošty – nová vydání českých známek pro filatelisty v tuzemsku i do celého světa

PostFila

Czech Post philately services – new issues of Czech stamps for philatelists in our country and all over the world

PostFila

philatelistische Dienste der Tschechischen Post – neue Ausgaben der tschechischen Briefmarken für Philatelisten im Inland und auf der ganzen Welt

PostFila

services philatéliques de la Poste Tchèque – les nouvelles émissions des timbres-poste tchèques pour les philatélistes dans le pays et au monde entier

Poštovní muzeum – prodejna, Nové Mlýny 2, 110 00 Praha 1

Prodejna Filatelie, Jindřišská 14, 110 16 Praha 1, přepážky 29 a 30.

Pošta 012 – Hrad, Ill. nádvoří, 119 01 Praha 1

Pošta Kolín 1, nám. Republiky 241, 280 01 Kolín 1

Pošta Příbram 2, nám. 17. listopadu 305, 261 02 Příbram 2

Pošta České Budějovice 1, Senovážné nám. 1, 370 01 České Budějovice 1

Pošta České Budějovice 13, Boreckého 1590, 370 13 České Budějovice 13

Pošta Český Krumlov 1, Latrán 193, 381 01 Český Krumlov 1

Pošta Dačice, Goethova 71/I, 380 01 Dačice

Pošta Havlíčkův Brod 2, Svatovojtěžská 58, 580 02 Havlíčkův Brod

Pošta Pelhřimov, Příkopy 1889, 393 01 Pelhřimov

Pošta Třeboň, Seifertova 588, 379 01 Třeboň

Pošta Strakonice 1, Podskalská 601, 386 01 Strakonice 1

Pošta Strunkovice nad Blanicí, nám. B. Havlasy 86, 384 26 Strunkovice nad Blanicí

Pošta Prachatice, Pivovarská 284, 383 01 Prachatice

Pošta Tábor 1, Žižkovo nám. 10, 390 01 Tábor 1

Pošta Tábor 2, U Bechyňské dráhy 2926, 390 02 Tábor 2

Pošta Písek 1, Žižkova třída 270/2, 397 01 Písek 1

Pošta Soběslav, E. Beneše 286/5, 392 01 Soběslav

Pošta Vacov, Vacov č. p. 29, 384 86 Vacov

Pošta Veselí nad Lužnicí 1, ČSA 582/I, 391 81 Veselí nad Lužnicí 1

Pošta Blatná, T. G. Masaryka 293, 388 01 Blatná

Pošta Vodňany, Kampanova 591, 389 01 Vodňany
Pošta Vimperk, 1. Máje 195/4, 385 01 Vimperk
Pošta Jihlava 1, Masarykovo nám. 4321/8, 586 01 Jihlava 1
Pošta Volary, Náměstí 25, 384 51 Volary

Pošta Domažlice 1, Msgre. B. Staška 71, 344 01 Domažlice 1
Pošta Karlovy Vary 1, T. G. Masaryka 1, 360 01 Karlovy Vary 1
Pošta Klatovy 1, Nádražní 89/III, 339 01 Klatovy 1
Pošta Plzeň 1, Solní 20, 301 00 Plzeň 1

Pošta Liberec 1, nám. Dr. E. Beneše 559/28, 460 01 Liberec 1
Pošta Pěnčín u Liberce, 463 45 Pěnčín 107
Pošta Jablonec nad Nisou 1, Liberecká 32/2, 466 01 Jablonec nad Nisou 1
Pošta Ústí nad Labem 1, Masarykova 3120/34, 400 01 Ústí nad Labem 1
Pošta Harrachov v Krkonoších, Harrachov 152, 512 46 Harrachov
Pošta Teplice 8, Laubeho nám. 293/3, 415 08 Teplice
Pošta Chomutov 2, Dr. Farského 4732, 430 02 Chomutov 2
Pošta Chomutov 1, Nádražní 5443, 430 01 Chomutov 1
Pošta Jilemnice, Geologa Pošepného 380, 514 01 Jilemnice
Pošta Most 1, Moskevská 5/5, 434 01 Most 1
Pošta Litoměřice 1, Na Valech 18, 412 01 Litoměřice

Pošta Hradec Králové 2, Zamenhofova 915/2, 500 02 Hradec Králové 2
Pošta Hradec Králové 3, Pospíšilova 215/11 A, 500 03 Hradec Králové 3
Pošta Úpice, Palackého 1096, 542 32 Úpice
Pošta Jičín 1, Šafaříkova 142, 506 01 Jičín 1
Pošta Náchod 1, Masarykovo náměstí 43, 547 01 Náchod 1
Pošta Pardubice 2, Palackého 1233, 530 02 Pardubice 2

Pošta Frýdek-Místek 1, Sadová 2379, 738 01 Frýdek-Místek 1
Pošta Nový Jičín 1, K nemocnici 11, 741 01 Nový Jičín 1
Pošta Kopřivnice 1, Obránců míru 890, 742 21 Kopřivnice 1
Pošta Olomouc 2, Jeremenkova 19, 772 00 Olomouc 2
Pošta Opava 1, Masarykova 22, 746 01 Opava 1
Pošta Ostrava 30, Bohumíra Četyny 1047/12, 700 30 Ostrava 30 – Bělský les
Pošta Havířov 1, Dlouhá 7, 736 01 Havířov 1
Pošta Karviná 1, Masarykovo nám.3/2, 733 01 Karviná – Fryštát
Pošta Krnov, nám. Minoritů 88/11, 794 01 Krnov
Pošta Přerov 2, Kratochvílova 114/4, 750 02 Přerov I – Město
Pošta Šumperk 1, Gen. Svobody 100/13, 787 01 Šumperk 1

Pošta Brno 200 – POST-MERKUR, Orlí 32/618, 600 20 Brno
Pošta Zlín 1, Bartošova 4393, 760 01 Zlín
Pošta Kroměříž, Oskol 3763/44, 767 01 Kroměříž
Pošta Vsetín 1, Mostecká 1144, 755 01 Vsetín 1
Pošta Valašské Meziříčí 1, Polášková 122, 757 01 Valašské Meziříčí 1
Pošta Rožnov pod Radhoštěm 1, Náměstí Míru 1268, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm 1

**Zásilky na dobírku v tuzemsku: / Inland cash on delivery consignments: /
Sendungen per Nachnahme im Inland: / Envois contre remboursement indigènes:**

Česká pošta, s. p., Služby filatelistům, Nákladní 29, 362 07 Depo Karlovy Vary 70
tel./fax: 353 540 153 | e-mail: filatelie.kv@cpost.cz

Prodejní místa českých poštovních známek v zahraničí

Points of sale of Czech postage stamps abroad

Verkauf der Tschechischen Briefmarken im Ausland

Vente des timbres-poste Tchèques à l'étranger

Německo / Germany / Deutschland / Allemagne

Hermann E. Sieger, Venusberg 32 - 34, D-73545 Lorch/Württemberg, fax: +49 7172 21438,

e-mail: sieger@sieger.de

Philagentur, Feldbergstr. 57, D-61440 Oberursel, fax : +49 6171 628282, e-mail: info@philagentur.de

Rakousko / Austria / Österreich / Autriche

Briefmarken Wurmbauer KEG, Viechttau 25, A-4814 Neukirchen bei Altmünster,

fax: +43 7618639954, e-mail: office@wurmbauer.at

Francie / France / Frankreich / France

Cercle Philatélique, M. Alain Peguy, 22 Rue Chateau Vignon, F-45330 Malesherbes, fax: +33 2 38348146

Francois Perol, 6, rue Damrémont, F-75018 Paris, fax: +33 1 42522688

Belgie / Belgium / Belgien / Belgique

Van Caneghem Etienne, Zandvoordestraat 15, B-9052 Gent-Zwijnaarde, fax: +32 9 2213124

Litva / Lithuania / Litauen / Lithuanie

Neofila Ltd., P.O.Box 107, LT - 50006 Kaunas - 5, fax: +370 37 426720, e-mail: stamps@neofila.com

Španělsko / Spain / Spanien / Espagne

Hirschfeld Import – Export, Javier de Gregorio, Plaza del Angel 16, 3oB, E-28012 Madrid,

fax: + 34 91 3692138, e-mail: hirschfeld@wanadoo.es

USA / U.S.A.

Bombay Philatelic Inc., P.O.Box 90937, Raleigh, N.C.27675, fax: +1 561 4997553,

e-mail: sales@bombaystamps.com

Julian J. Hosnedl, Les Mixes Company, 285 Dean Rd., Clarksville, TN 37040, fax : +1 615 6476747,

e-mail: lesmixes@att.net

Austrálie / Australia / Australien / Australie

Peter Strich, GPO Box 495, Flinders Lane, Victoria 8009, fax: +61 3 96399177,

e-mail: sales@peterstrich.com.au

Japonsko / Japan / Japan / Japon

Japan Philatelic Agency, P.O.Box 96, Toshima, Tokyo 170 – 8668, fax: +81 3 59513431,

e-mail: enomoto@agcy.co.jp

Čína / China / China / Chine

Topical World Stamp Co, 7th Floor, 279 Chaohu Road, Hefei City, 230001 P.R. China, tel.: +86 551 2883820,

fax : +86 551 2883814, e-mail: info@topicalworld.com

- 20. 1. Tradice české známkové tvorby: Josef Liesler
- 15. 2. Osobnosti: Jiří Trnka
- 15. 2. 150. výročí založení Sokola
- 7. 3. Krásky naší vlasti – zámek Kuks
- 7. 3. Krásky naší vlasti – sochy Matyáše B. Brauna
- 7. 3. 150. výročí založení Jednoty českých matematiků a fyziků
- 4. 4. Osobnosti: Gregor Johann Mendel
- 18. 4. 500 let od vytištění první hebrejské knihy v Praze
- 2. 5. 100. výročí založení Junáka
- 2. 5. Evropa – společné téma: pozvání do vydavatelské země
- 16. 5. Legendy Masarykova okruhu v Brně – Louis Chiron
- 16. 5. Legendy Masarykova okruhu v Brně – František Šťastný
- 6. 6. 70. výročí vyhlazení Lidic
- 6. 6. 70. výročí vyhlazení Ležáků
- 20. 6. 100. výročí korunovace sochy Panny Marie na Svatém Hostýně
- 20. 6. Letní olympijské hry + Letní paralympijské hry Londýn 2012
- 5. 9. Pěstitelství – nejvýznamnější orchideje světa
- 5. 9. Cestovatel Alberto Vojtěch Frič
- 19. 9. 800 let od vyhlášení Zlaté buly sicilské králem Fridrichem III.
- 3. 10. Světový den pošty – Poštovní muzeum Vyšší Brod
- 3. 10. Technické památky: Bařův kanál, Průplav Otrokovice – Rohatec
- 3. 10. Pražský hrad
- 7. 11. Umělecká díla na známkách: Jan Kupecký
- 7. 11. Umělecká díla na známkách: Václav Radimský
- 7. 11. Umělecká díla na známkách: Kamil Lhoták

Změna emisního plánu vyhrazena

Emise označené Wifag jsou tištěny rotačním ocelotiskem kombinovaným hlubotiskem, emise označené WAITE jsou tištěny ocelotiskem z plochých desek a emise označené WAITE + OFSET jsou tištěny kombinací obou technik.

We reserve the right to make changes in the same plan.

Issues marked WIFAG are printed by rotary die stamping combined with photogravure, issues marked WAITE are printed by die stamping from flat plates and issues marked WAITE + OFSET are printed by a combination of both techniques.

Vydala © Copyright: Česká pošta, s. p., Praha 2011

Autoři textové části: Ing. Břetislav Janík, Bc. Petra Hanzalová, Mgr. Marta Romanovová s použitím těchto pramenů: wikipedia.cz (1, 4, 5, 6b, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 20, 21, 24b, 24c), mediafax.cz (2), P. David, V. Soukup: 999 turistických zajímavostí České republiky (6a), prgcons.cz – historie (10), Muzejníci Žlutice (12), itras.cz – Šumava (19), portal.gov.cz (22), terryhoponozky.cz (23), aulos.cz, novinky.cz (24a).

Překlad: PhDr. Klára Kašová

Grafická úprava: Ondřej Šmerda ak. mal.

Výplatní známkové sešitky Booklet postage stamps

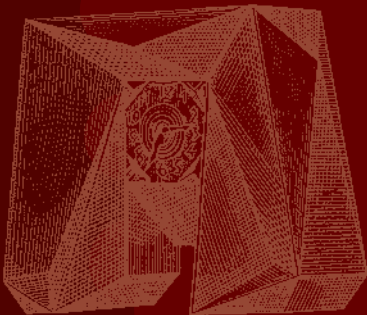

Známky a obálky s vlastním přitiskem

Známky a obálky s Vaší fotografií!

Budte originální a nechejte si vyrobit poštovní známku a obálku s přitiskem podle vlastní fantazie.

Více informací najdete na stránkách
www.ceskaposta.cz/pritisky

FDC